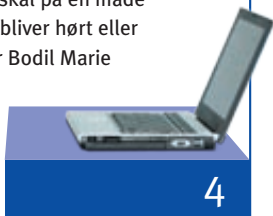

Kunsten at finde formen

Valget til de akademiske råd nærmer sig i Århus. Erfaringerne fra fakulteterne er delte. Der er dog bred enighed om, at der er behov for at nytænke. "Vi skal på en måde selv opfinde, hvad vi skal bruges til. Om vi bliver hørt eller overhørt, kan man aldrig vide," siger lektor Bodil Marie Thomsen. Et andet problem er, at Viden- skabsministeriet overbebyrder rådene med arbejde, mener professor i ledelse.

Specialeskrivning

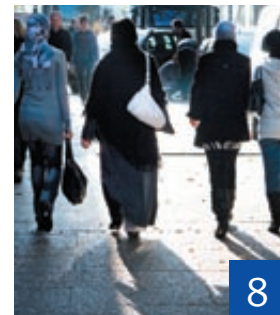
Aftaler om adgang, emnevalg og offentliggørelse skal være på plads, hvis du vælger at skrive speciale i samarbejde med en virksomhed.

5

Piger med ambitioner

Antallet af unge piger med anden etnisk baggrund stiger støt på de danske universiteter, men det halter gevaldigt med studieeffektiviteten. "Måske er tiden moden til, at universiteterne tilbyder op- søgende hjælp og et særligt program for den gruppe studerende," siger studie- chef Eva Teilmann fra Aarhus Universitet.

8

CAMPUS

AARHUS UNIVERSITET

17

22.10.07

Foto: Lars Kruse/AU-foto

AU bag globalt klimainitiativ

Foto: Anders Correll

Cykeltaxi i Berlin

I forbindelse med FN's klimatop- møde i 2009 vil Aarhus Universitet stå i spidsen for et helt nyt initiativ "Denmark's University Cooperation on Climate" (DUCC), der skal være en global indgang til dansk viden om klimaforandringer og klimaforvalt- ning. Målet er blandt andet at klæde embedsmænd og forskere fra hele verden fagligt på op til topmødet i

København. Rektor Lauritz B. Holm- Nielsen regner med, at DUCC kan ud- danne mellem 500 og 1000 personer fra hele verden over de næste 3-4 år.

Forskningsprofessor Jørgen E. Olesen er en af de klimaforskere, som er med til at sikre Aarhus Universitet en plads helt fremme i klimadebat- ten. Som medlem af FN's 2500-mand store klimapanel er han en af de

mange klimaforskere, som Nobel- komiteen netop har hædret, da de gav Nobels fredspris til Al Gore og FN's Klimapanel. Og Jørgen E. Ole- sen synes, det er i orden, når Al Gore nogle gange forsimples og populari- serer klimaproblematikken for bedre at kunne skabe opmærksomhed om budskabet.

Læs mere side 3

Bibliotekerne rykker

Af Carsten Riis, dekan for Det Teologiske Fakultet og formand for Biblioteksudvalget

Når familien bliver større, vokser kræfterne. Flere hænder og hurtige hoveder gør, at vi kan løse opgaverne lidt bedre. Vi kan lære af hinanden, klare noget billigere gennem stordrift, se nye muligheder og løfte niveauet en tak opad.

Sådan har mit udgangspunkt været for en udviklingsplan for AU-bibliotekerne. Jeg har hen over sommeren sammen med en gruppe af biblioteksdygtige set på, hvordan bibliotekerne bedst muligt og inden for de økonomiske rammer kan støtte studerende og forskere. Det samarbejde har været løfterigt og viser, at der kan høstes fordele ved at være blevet større. Det gælder på den korte bane, men sandelig også på længere sigt.

Basis for den nye udvikling på bibliotekerne skaber vi sammen med Statsbiblioteket. Vi tager fat gennem et fælles it-system, gennem flere og større udbredelse af e-tidsskriftslicencer og gennem en fælles hjemmeside. De fælles løsninger vil betyde en markant forbedret adgang til bibliotekernes ressourcer og bringe hele området et godt skridt videre.

AU-bibliotekerne bruger sammen med Statsbiblioteket op mod 50 mio. kr. årligt på materialeanskaffelser – både fysiske og elektroniske. Det samlede ressourceforbrug ligger på den anden side af 150 mio. kr. Altså store tal, så der er al mulig grund til at se på, hvad vi får for pengene.

Statsbiblioteket løser en vigtig funktion ved at fungere som universitetsbibliotek for Aarhus Universitet. Dertil kommer rækken af større og mindre biblioteker, der ejes af hovedområderne og som et sundt princip er en del af den lokale prioritering af ressourcer. Der er over 25 biblioteker i alt fordelt på universitetets adresser. Nogle er forholdsvis små, andre ganske store, som f.eks. Handelshøjskolens Bibliotek og Danmarks Pædagogiske Bibliotek.

Gennem de senere år har især Det Humanistiske Fakultet etableret færre og større biblioteker. Inden for fag, hvor elektroniske ressourcer bliver mere og mere dominerende, må man forudse, at den udvikling vil fortsætte. Biblioteker er i dag langt

fra at være et bogopbevaringssted. Til gengæld spiller de en større og større rolle i studie- og læringsmiljøet. For mig at se er det vigtigste, at bibliotekerne er integreret i de faglige miljøer og i konstant dialog med brugerne.

Det er i de faglige miljøer og afhængigt af de lokale behov, at bibliotekerne skal markere sig. Det skal ske gennem f.eks. forskningsregistrering og -arkivering, forskningsmåling og forskerservice. Der skal fortsat være fokus på studiemiljøet og integration i læring, og der åbner sig nye felter inden for digitale retigheder for slet ikke at tale om det virtuelle bibliotek, hvor man døgnet rundt har adgang til bl.a. omfattende digitale samlinger, databaser og links i en organiseret og kvalitetsvurderet form.

Der er ikke bare nok at tage fat på; der er også virkelig spændende ting i horisonten for universitetsbibliotekerne. Det vil vi alle komme til at nyde godt af.

CAMPUS IN BRIEF

Cooperation is a balancing act

Contact with companies or organisations for students writing academic assignments often benefits all the parties involved. But things can go very wrong unless agreements regarding access, topic choice and publication are clearly defined from the outset.

The vast majority of students writing a thesis or assignment in cooperation with companies or organisations experience no problems at all, and this kind of cooperation is very common at the Aarhus School of Business and elsewhere.

“In our experience such cooperation between students and companies is highly successful. The students learn something from contact with the real world, and the companies learn how

they are perceived from the outside. At best this is a win-win situation for all the parties concerned,” says Peder Østergaard, who is the vice-dean responsible for education at the School of Business.

But he underlines that it is important to agree on the ground rules before starting.

“I often arrange a meeting between myself as supervisor and the company and student concerned at an early stage of any assignments that are potentially sensitive. This makes it possible to define the framework of the agreement from the start,” says Peder Østergaard.

Lotte Bøgh Andersen, an assistant professor and method teacher at the Department of Political Science, has a couple of general tips about cooperation between students and

companies or organisations.

“The companies and interviewees concerned must all give their informed consent, which means not only saying ‘yes’ but also knowing what they’re saying ‘yes’ to. It’s always a good idea to explain the framework of cooperation when arranging interviews, to repeat it during the briefing prior to the interviews while the tape is running, and to mention it in the debriefing as well.”

She underlines that students do not need to turn up at the first meeting with fixed, binding written contracts under their arms. The most important thing is that they always remember to comply with ethical guidelines – without of course making so many allowances for the company that it affects the quality of their research negatively.

Education is the key for young women from immigrant families

Women immigrants in Denmark are significantly under-represented on the Danish labour market, but their daughters have now gained a strong foothold. These are the conclusions of a new survey published by the

Danish Confederation of Trade Unions this October. Education is the most important factor enabling the vast majority of young women from immigrant and refugee families to find a job, and the survey shows that these women are more interested in education than young men from the same background.

Until now young people from

immigrant families have favoured the study of medicine, dentistry, law or engineering because these subjects offer good job security, salaries and prestige. But nowadays their choices are more varied, and the humanities are becoming more interesting for young people with an ethnic background other than Danish.

Foto: Søren Kjeldgaard/AU-foto

University of Aarhus planning to establish a climate university

In connection with the climate summit in Denmark in 2009, the University of Aarhus is now taking the first steps to launch Denmark’s Climate University.

“This will be a temporary international university operating over a limited period of time. It will include a wide range of summer and winter schools, each focusing on a specific topic related to climate research and ending in an auxiliary degree,” explains Lauritz B. Holm Nielsen, Rector of the

University of Aarhus.

The aim is not only to help the officials taking part in the conference and/or implementing and administering the environmental measures necessitated by climate change; but also to organise a range of academic summer schools for researchers from all over

the world, giving a boost to the small corner of research in which they specialise. Hopefully the result will be a range of strong, international supplementary education courses and the development of expertise that can be used in the teaching provided by the universities involved.

“I expect Denmark’s Climate University, with the University of Aarhus as its point of focus, to award between 500 and 1,000 auxiliary degrees to students from all over the world during the next four to five years,” says Holm Nielsen.

The Climate University will cooperate with all the other

Danish universities – but primarily with the University of Copenhagen and the Technical University of Denmark, with whom the University of Aarhus has signed a cooperation agreement in connection with the climate summit in 2009.

udgives af Aarhus Universitet og udkommer hver 2. mandag i semestermånederne.

Næste nummer udkommer 5. november. Deadline for indlæg mandag den 29. okt. kl. 10.00.

Redaktion: Fredrik Nielsens Vej 5, bygning 1448, 8000 Århus C
T: 8942 2330, e-mail: campus@au.dk

Ansvarshavende: Souschef Ingeborg Christensen.
T: 8942 2342; e-mail: ic@adm.au.dk

Abonnement: Et årsabonnement koster 150 kr. Studerende ved Aarhus Universitet 100 kr. Henvendelser vedr. abonnement rettes til Torben Johansen, T: 8942 1108, e-mail: taj@adm.au.dk

Annoncer: dgmedia 7027 1155

Tryk: OTM Avistryk

ISSN: 1604-1607

Anders Correll
Redaktør
T: 8942 2331
M: 2899 2235
ac@adm.au.dk

Helge Hollesen
Journalist
T: 8942 2332
M: 6020 2708
hho@adm.au.dk

Hans Plauborg
Journalist
T: 8942 2334
M: 2899 2234
hhp@adm.au.dk

Sys Christina Vestergaard
Journalist
T: 8942 2335
M: 6020 2626
scv@adm.au.dk

Kristian Serge Skov-Larsen,
studentskribent
M: 6127 0977
ksl@adm.au.dk

Aarhus Universitet vil etablere DENMARK'S UNIVERSITY COOPERATION ON CLIMATE

Nyt klimauniversitet skal klæde embedsmænd, forskere og erhvervsfolk fra hele verden på til FN's store klimatopmøde i 2009.

KLIMAUNIVERSITET

I forbindelse med FN's store klimatopmøde i København 2009 vil Aarhus Universitet nu tage de første skridt til at etablere et egentligt klimauniversitet i Danmark – Denmark's University Cooperation on Climate, DUCC.

– Det skal være et temporært internationalt universitet med en begrænset tidshorisont.

Programmet skal bl.a. omfatte en lang række sommer- og vinterskoler, som hver for sig er fokuseret på et bestemt emne inden for klimaforskningen. Hvis et tilstrækkeligt antal af disse skoler indgår i et sammenhængende program vil det kunne afsluttes med en mastergrad, siger rektor for Aarhus Universitet Lauritz B. Holm-Nielsen.

Universiteterne opruster

Klimauniversitetet skal opbygges i samarbejde med de universiteter der vil være med, men først og fremmest Københavns Universitet (KU) og Danmarks Tekniske Universitet (DTU), som Aarhus Universitet har aftalt at samarbejde med i forbindelse med klimatopmødet i 2009.

– Rektorerne for de tre universiteter har besluttet at DTU, KU og AU skal gøre en ekstra indsats for at skabe den vidensbase, der skal til for at gøre klimatopmødet i 2009 til en succes, siger Lauritz B. Holm-Nielsen.

Ifølge rektor er det bl.a. hensigten at DTU leder samarbejdet og initiativerne i forhold til den teknologiudvikling, som industrien står

for. KU er, som det er blevet annonceret, i gang med at arrangere en stor klimakonference i Bellacentret i samarbejde med IARU universiteterne og Aarhus Universitet etablerer et klimauniversitet.

Klæde embedsfolkene på

Denmark's University Cooperation on Climate skal ifølge rektor være med til at klæde embedsmænd, erhvervsfolk og andre professionelle fagligt på, og udvikle og forvalte de politiske miljøtiltag, som klimaændringerne nødvendigvis må medføre. Men klimaaktiviteterne skal også virke inden for de grundlæggende forskningsområder og være med til at skabe viden om de igangværende klimaændringer.

– Der er stor interesse for at afholde egentlige videnskabelige sommerskoler, hvor forskere fra hele verden kan samles for at bringe klimaforskningen videre og styrke de faglige netværk som skal skabe resultater inden for de rammer som top-mødet vil afstikke, siger Lauritz B. Holm-Nielsen, der på længere sigt håber, at klimauniversitetet vil styrke den klimarelaterede undervisning på universiteterne og desuden blive udspingspunktet for en række permanente internationale efteruddannelsestilbud på klimaområdet.

De 2-4 ugers sommer/vinterskoler skal være intensive kurser på højt niveau. Det er planen at deltagerne modtager et diplom, hvor det også fremgår, hvor mange ECT-point de har opnået. Lauritz B. Holm-Nielsen regner med,

at DUCC med Aarhus Universitet som omdrejningspunkt kan uddanne mellem 500 og 1000 personer fra hele verden over de næste 3-4 år.

– Aarhus Universitet har masser af ekspertise at tilbyde lige fra den basale naturvidenskabelige forskning til opbygning og implementering af lovgivning på området. Jeg kan nemt forestille mig, at AU alene står for 10 sommer-/vinterskoler, mens DTU og KU står for et tilsvarende antal, siger Lauritz B. Holm-Nielsen.

Enestående initiativ

På Aarhus Universitet er man lige nu ved at sammensætte en arbejdsgruppe, der skal samle klimaaktiviteterne. Der er indtil videre reserveret 10 mio. kr. af ledelsespuljen til aktiviteter i forbindelse med klimatopmødet, og der bliver brug for flere ressourcer. Hertil siger rektor:

– Aarhus Universitet tager sammen med KU og DTU de første skridt, og jeg kan slet ikke forestille mig, at der i forbindelse med forberedelserne til klimatopmødet ikke kan skabes det nødvendige økonomiske grundlag. Klimaændringer og bæredygtig udvikling har alles bevågenhed i dag. Denmark's University Cooperation on Climate er internationalt set et enestående initiativ, som kan være med til at styrke udkommet af topmødet og placere den danske vidensbase på klimaområdet på verdenskortet.

Anders Correll /ac@adm.au.dk

Klimaforskeren Jørgen E. Olesen om NOBELS FREDSPRIS

KLIMAPANELET

Sammen med mere end 2500 eksperter fordelt på 130 lande har forskningsprofessor Jørgen E. Olesen fra Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet netop modtaget Nobels Fredspris. FN's Klimapanel er blevet tildelt fredsprisen, fordi man på tværs af landegrænser og forskningsområder har gjort et stort stykke arbejde for at udrede det videnskabelige grundlag for klimaændringerne og for at afdække effekterne på miljøet og potentielle konflikter i verden. Jørgen E. Olesen er en af verdens førende eksperter inden for jordbrug og klima og sidder med i det skrivende panel i FN's Klimapanel.

Hvordan har du det som naturvidenskabsmand med at få en fredspris?

– Det har jeg det fint med, og jeg stolt over, at Klimapanelet har fået

denne pris, siger Jørgen E. Olesen. *Klimapanelet deler fredsprisen med Al Gore, der tildeles prisen for at udbrede kendskabet til klimaændringerne – hvad mener du om det?*

– Det har jeg det faktisk godt med. Jeg ved godt, at der er mange, som mener, at hans fremlægning af problemstillingen er underlødige. Al Gores måde at argumentere på ville aldrig gå i klimapanelssammenhæng. Vi er nødsaget til at tage en række videnskabelige forbehold,

der desværre ofte får budskabet til at fremstå mere usikkert, end det i virkeligheden er. Al Gore trækker budskabet hårdt op, men det er godt, at vi har en som ham, der kan trænge igennem – og man kan ikke beskyldte ham for hverken at lyve eller fejlinformere, siger Jørgen E. Olesen.

Bjørn Lomborg er jo også god til at trænge igennem. Hvad mener du om hans udlægning af klimapåvirkningerne?

– Noget af det, som Bjørn Lom-

borg slår på, er Al Gores overdri-velser, f.eks. når han påstår, at havvandet stiger med 6 meter. Og det er jo rigtigt. I Klimapanelet siger vi 20-40 cm i indeværende århundrede. Det er bare ikke den tidshorisont, der er interessant. Skulle det lykkes os at få stabiliseret temperaturstigningerne til 2-3 grader, hvilket kan blive svært nok endda, vil vi fortsat se havvandsstigninger, fordi det tager meget lang tid at varme oceanerne op. Det vil føre til store afsmeltninger på Grønland og Antarktis, som på lang sigt fører til havvandsstigninger på adskillige meter. Bjørn Lomborg anskuer miljøkonsekvenserne som følge af globalopvarmning i et alt for kort tidsperspektiv.

Mener du, at Bjørn Lomborg gør miljøet en bjørnetjeneste?

– Ja, og jeg synes, at hans fokus er flyttet fra miljøet over på menneskelige hensyn. Selv med to

graders stigning i gennemsnitstemperaturen er der jo tale om, at 20-30 procent af dyre-plantelivet på jorden bliver truet af udryddelse på grund af et øget menneskeskabt pres på naturen. Der er tale om meget alvorlige påvirkninger af naturen, som vi er nødt til at reagere på, hvis vi vil sikre vores jord for vores efterkommere.

En anden faktor, som sætter spørgsmål ved menneskets indflydelse, er ændringer i solstrålingen.

– Der er ingen tvivl om, at variation i solstråling spiller en rolle for klimaet. Men her er der tale om meget lange tidshorisonter. Den globale opvarmning gennem de sidste 20-30 år på 0,6 grader kan ud fra et naturvidenskabeligt grundlag kun forklares med menneskeskabte udledninger af drivhusgasser og ikke variationer i solstråling eller andre naturlige fænomener.

Hvad siger du til, at flere politikere og industrifolk, herunder præsident Bush, har brugt resultaterne om ændret solstråling og Bjørn Lomborgs nedtoning af de menneskeskabte klimaændringer til at udskyde tiltag til mod at reducere udledningen af drivhusgasser?

– Jeg mener, de personer i stigende grad bliver utroværdige og marginaliserede i diskussionerne. Både Bush og Lomborg erkender jo i dag, at der er tale om klimaændringer, og at en del af disse ændringer er menneskeskabte. Og skal man kreditere nogen for den erkendelse, så må det være Al Gore – samtidig med at Klimapanelets rapporter giver et solidt videnskabeligt grundlag for at påstå det.

Hvilke opgaver skal Klimapanelet nu løse?

– Noget af det væsentligste bliver at pege på, hvordan vi skal agere – hvordan skal vi tilpasse os de klimaændringer, som allerede i dag påvirker os alle? Vi skal til at tænke i helt andre løsningsmodeller, siger Jørgen E. Olsen.

Nobels Fredspris overrækkes ved en ceremoni den 10. december i Oslo. Jørgen E. Olesen deltager ikke i prisuddelingen, for, som han siger:

– Hvis alle 2500 medlemmer skulle flyve til Oslo, ville vi jo tilføje atmosfæren store mængder CO₂, så jeg nøjes med at åbne en flaske champagne – det er trods alt neutral CO₂-udledning.

Ud over Jørgen E. Olesen deltager forskningsprofessor Erik Jeppesen fra Danmarks Miljøundersøgelser også i FN's Klimapanel.

Ministeriet **SABOTERER** akademiske råd

De medarbejdervalgte råd får ikke tid til at forholde sig til nye udspil fra Videnskabsministeriet, siger professor i ledelse.

– Videnskabsministeriet vælter nye krav og ændringer ned over universiteterne med en hast og et omfang, som betyder, at de akademiske råd næppe kan nå at forholde sig til ret mange af dem. Fortsætter det, kan man godt begynde at kigge i vejviseren efter rådernes indflydelse, mener John Ulhøi, der er professor i organisations- og ledelsesteori ved Handelshøjskolen, Aarhus Universitet. Her er han selv medlem af Akademisk Råd.

– Ministeriet risikerer at sabotere et system, næsten før det har fået en chance for at vise sin berettigelse, lyder hans faglige vurdering af arbejdsbetingelserne for de valgte medlemmer af de akademiske råd, der rådgiver universitetets dekaner.

Universitetsloven giver i princippet de akademiske råd mulighed for at udtale sig om alle akademiske forhold, der har væsentlig betydning for universitetet. Listen over dem kan dog hurtigt blive så lang, at muligheden for at udtale sig nærmest bliver illusorisk, når rådene typisk kun holder et par møder hvert semester, mener John Ulhøi.

– Vi har fået ny universitetslov, nyt karakter-system, fusioner, en ny model for forskningskvalitet er på trapperne osv. Videnskabsministeriet har tilrettelagt et effektivt forandrings-system, som gør det ualmindelig svært for universiteterne at implementere forandringerne. Og der er slet ikke taget højde for, at der skal være tid til at involvere medarbejderne specielt

i de strategisk vigtige ændringsforslag, mener John Ulhøi.

De mange udspil fra ministeriet har også betydning for, hvordan de akademiske råd i øvrigt kan agere.

– Arbejdet har været meget præget af det, der kommer ovenfra – især fra ministeriet. Vi bruger meget tid på at diskutere, hvordan vi skal forholde os til nye rammevilkår for universitetet og fakultetet, siger lektor Jørgen Loftager, der er medlem af Akademisk Råd på Samfundsvidenskab.

På Det Humanistiske Fakultet udsætter preserende sager ofte de temadrøftelser, som Akademisk Råd selv tager initiativ til.

– Her forsøger vi f.eks. at forholde os til

brede problemstillinger på fakultetet, eller vi diskuterer virkningerne for forskning og undervisning af de ministerielle udspil. Men de udspil kommer ofte i klumper, og der er sjældent tid til reel feed-back fra medarbejderne, siger hun.

Forskere og studerende på universitetets fem gamle fakulteter skal i næste måned vælge medlemmer til de akademiske råd.

Læs mere om de akademisk råd på side 7

Helge Hollesen / hho@adm.au.dk

Foto: Lars Kruse/AU-foto

Studenterrådet uddeler glade smileys til cafeer

Studenterrådet har været rundt på en lang række århusianske barer og diskoteker for at uddele glade smileys til de barer, der vil samarbejde med de studerende om at bevare universitetets fredagsbarer og skabe et godt gå-i-byen-liv i Århus midtby. Kampagnen kommer oven på flere års ihærdige forsøg fra restauratørernes brancheforening på at lukke de mange fredagsbarer på universiteterne.

– Vi vil skabe et positivt samarbejde i stedet for at bekrieger i aviserne, og det er den dialog, vi prøver at skabe med vores smiley-kampagne, siger formand Studenterrådet Mikkel Kroghsholm.

På diskoteket MF Broen kan den daglige leder, Claus Damsgaard snart hænge en af de glade smileys op i baren. Han er selv ved at afslutte sin cand.merc.-uddannelse på Handelshøjskolen, og han vil meget gerne i positiv dialog med Studenterrådet.

– Jeg synes, smileys er en sjov måde at signalere samarbejde på, siger han.

Så hvis du vil bevare din fredagsbar, kan du kigge efter glade smileys næste gang du går i byen.

/ksl

Toppartner til danske forskere

Danske forskere får nu øgede muligheder for samarbejde med forskere i verdensklasse. En aftale mellem forskningscenter for Human Sciences & Technologies Advanced Research Institute (H-STAR) på Stanford University og Forsknings- og Innovationsstyrelsen baner vejen for dansk-amerikanske partnerskaber i form af fælles workshop, matchmaking mellem danske forskere og forskere ved Stanford University og

også forskningsophold ved Stanford for et mindre antal danske forskere. Alle danske universiteter kan benytte sig af aftalen.

– Vi håber, danske forskere vil benytte sig af dette springbræt til forskning på højeste niveau, siger direktør Inge Mærkedahl fra Forsknings- og Innovationsstyrelsen. H-STAR omfatter forskning inden for bl.a. IT, kommunikation, medier, organisation og læring og industrielt design. H-STAR's executive

director, professor Keith Devlin, har allerede været i Danmark for at indlede samarbejdet og for at undersøge konkrete muligheder for dansk matchmaking med forskere ved Stanford University, som på Shanghai Jiao Tong University's seneste rangliste over verdens bedste universiteter kun blev overgået af Harvard University.

Læs mere om H-STAR på www.hstar.stanford.edu

/hh

OVERVÆLDENDE START FOR NY FORSKERSKOLE

Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet fik 1100 ansøgninger til de 37 nye stillinger inden for forskellige aspekter af jordbrug og fødevarerproduktion, som fakultetet har udbudt for at skyde sin nye forskerskole i gang. Halvdelen af stipendierne vil formentlig gå til udlændinge, vurderer forskningschef Ian Max Møller, som skal lede opbygningen af forskerskolen, og det anser han som en fordel på flere måder.

– Den forskning, som de ph.d.-studerende udfører under ph.d.-studiet i Danmark, kommer umiddelbart virksomheder og

samfund til gode. Når nogle af ph.d.erne er færdiguddannede, vil nogle af dem blive ansat i danske internationalt orienterede virksomheder, som ofte betragter det som en fordel at have ansatte med forskellig baggrund. I andre tilfælde vil de studerende rejse hjem og blive fantastiske ambassadører for Danmark, fortæller Ian Max Møller.

Det er planen, at den fuldudbyggede forskerskole på Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet skal have 200 ph.d.-studerende, når ph.d.-programmet er fuldt udbygget om tre år. Forskerskolen vil tilbyde ph.d.-uddannelser inden for fakultetets hovedområder såsom bioteknologi, jordbrugsteknik, planteproduktion, husdyrbrug, ernæring og fødevarer kvalitet. Desuden vil skolen tilbyde mere grundlæggende uddannelser inden for eksempelvis biostatistik og forskningsetik.

/scv

SKAL SPECIALET BAG LÅS OG SLÅ?

Foto: Lars Kruse/Alu-foto

Hensynet til interviewpersonerne eller virksomhederne betyder ofte, at de studerendes specialer ender på bibliotekernes lukkede hylder.

Kontakt til virksomheder eller organisationer under specialeskrivningen kan være en gevinst for alle parter. Men det kan gå meget skævt, hvis ikke aftalerne om adgang, emnevalg og offentliggørelse er entydigt på plads fra starten.

SPECIALESAMARBEJDE

Da Mille Buch-Andersen fra Sociologi på Københavns Universitet sendte sit færdige speciale til Danmarks Radio, troede hun, at kandidatgraden næsten var i hus. Vejleder havde nemlig godkendt hendes arbejde, og specialet var afleveret.

Men ledelsen i DR's symfoniorkester blev så utilfreds med konklusionerne i det, den fik tilsendt, at ledelsen klagede til instituttet. Og truslerne om opsigelsen af ethvert samarbejde mellem studerende på Københavns Universitet og DR fik institutledelsen på Sociologi til at kaste specialet tilbage i hovedet på Mille Buch-Andersen med besked om, at det skulle revideres.

Om det er DR, institutledelsen eller Mille Buch-Andersen, der har begået en fejl i sagen fra København, er det nu op til universitetets klageorganer at afgøre. Men allerede nu står det klart, at sagen er et skrækeksempel på, hvad der kan ske, når en specialestuderende og en virksomhed har forskellig opfattelse af, hvordan samarbejdet skal foregå.

– Jeg havde et to timer langt møde med orkesterlederen, inden jeg gik i gang med mit speciale, og han sagde, at jeg måtte gøre, hvad jeg ville, og at han bare gerne ville læse det, når jeg var færdig. Men selvfølgelig fortryder jeg i dag, at jeg ikke skrev en mail eller lavede en formel briefing med båndoptageren tændt, for det havde hjulpet nu, hvor jeg har brug for at dokumentere vores aftale, forklarer Mille Buch-Andersen.

Et frugtbart samarbejde

For langt fleste studerende går samarbejdet med virksomheder eller organisationer gnidningsfrit. På blandt andet Handelshøjskolen er speciale- eller opgavesamarbejde meget udbredt.

– Vi har rigtig mange gode erfaringer med samarbejdet med virksomheder. De studerende

får noget ud af at komme ud i den virkelige verden, og virksomhederne oplever at blive set udefra. Når det kører godt, er det en gevinst for alle parter, siger Peder Østergaard, som er prodekan med ansvar for uddannelse på Handelshøjskolen.

Men han slår fast, at det er vigtigt fra starten at have spillereglerne for samarbejdet gjort klart. – Jeg har selv som vejleder taget et møde med virksomheden og den specialestuderende tidligt i opgaveforløb, der har muligheden for at blive særligt følsomme. Så kan rammerne aftales allerede fra starten, siger Peder Østergaard.

Mille Buch-Andersen har i dag skrevet sit speciale om, som instituttet krævede, og hun har fået sin kandidatgrad. Men hun føler selv, hun var meget omhyggelig med at informere, respektere og ikke mindst anonymisere sine interviewpersoner. Derfor føler den nybagte kandidat sig snigløbet af instituttet.

– Alle mine interviewpersoner fik lov til at se, hvad jeg citerer dem for, og det er absolut ikke mig, der har fortalt offentligt, hvilken virksomhed mit speciale handler om. På instituttet sagde de til mig, mens jeg skrev, at det var op til virksomheden at sige stop i løbet af arbejdsprocessen, hvis jeg gik for langt, men det viste sig jo bagefter ikke at være rigtigt, siger hun bittert.

Klar briefing

På Statskundskab på Aarhus Universitet understreger adjunkt og metodeunderviser Lotte Bøgh Andersen, at hun ikke udtaler sig på baggrund af den konkrete sag, men hun vil gerne give nogle generelle råd om, hvordan man bedst samarbejder med virksomheder eller organisationer.

– Både virksomhederne og dem, man interviewer, skal give et informeret samtykke. Det betyder, at de både skal sige ja og vide, hvad de siger ja til. En god ide er at forklare rammerne, både

når man aftaler interviewet, at gentage det i briefinggen inden interviewet, mens båndoptageren kører, og komme ind på det i debriefingen igen.

Hun understreger, at studerende ikke behøver møde op til samarbejdet med stive, forpligtende skriftlige kontrakter, det vigtigste er, at man selv hele tiden tænker over, om man overholder de etiske retningslinier – uden selvfølgelig at tage så store hensyn til virksomheden, at det går ud over forskningens kvalitet. Det er Peder Østergaard fra Handelshøjskolen enig i.

– Vi oplever faktisk oftest, at det er overdreven selvcensur, der er problemet, når vi skal bedømme opgaver. Måske har en studerende gået længe ude i virksomheden sammen med de ansatte, nogle drømmer måske om et job efter eksamen, og det får dem til at lægge for snærende bånd på sig selv, når konklusionerne skal drages. Og det giver vi dem altså bank for til eksamen, det må man ikke, forklarer han.

Tænk over tilbagemeldingerne

Lotte Bøgh Andersen understreger, at kilderne og virksomhederne selvfølgelig kun skal have indflydelse på, hvad de bliver citeret for, og ikke på opgavens konklusioner – de står for den studerendes egen regning. Men virksomheden kan så til gengæld fra starten sætte rammerne for, hvor meget den studerende skal have adgang til, og om opgaven efterfølgende må være offentlig tilgængelig.

– Det er en problemstilling, man tidligt skal være opmærksom på som studerende: Vil man have mere fri adgang til virksomheden på bekostning af en evt. offentliggørelse af specialet? Man skal også tænke over, hvad informanterne og virksomheden selv skal have tilsendt, for selvom det kan lade sig gøre at anonymisere virksomheden udadtil, kan det være meget svært at skrive et helt speciale, uden at virksomhedens medarbejdere og ledelse udmærket

kan gætte, hvem der siger hvad.

Lotte Bøgh Andersen plejer selv at lave et kortere resume på 4-5 sider specielt til informanterne i sine projekter – ikke blot for at gøre anonymiseringen bedre, men også for at gøre resultaterne nemmere at overskue.

På lukket hylde

Både på Statskundskab og Handelshøjskolen har hensynet til virksomhedernes eller informanternes anonymitet den konsekvens, at mange specialer ender på bibliotekernes lukkede hylder. Det ser hverken Lotte Bøgh Andersen eller Peder Østergaard som det store problem.

– Nu er der jo ingen publiceringspligt for specialestuderende, og det vigtigste er, at de studerende bliver klogere og dygtigere. Selvfølgelig ville det da være godt, hvis alt var helt offentligt, men virksomhederne stiller selvfølgelig nogle betingelser for at lukke en studerende inden for murene. Derfor ser jeg ikke de mange hemmelige specialer som et stort problem, siger prodekan Peder Østergaard.

Mille Buch-Andersen havde heller ikke planlagt at publicere sit speciale.

– Jeg havde regnet med at sende mit speciale til DR og så give en kopi til biblioteket, som kunne stå og samle støv i en eller anden kasse. Ved at tvinge mig til at skrive mit speciale om har DR fået mere offentlighed om sagen, end de nogensinde ville have fået, hvis de bare havde ladet det passere. Så vi har alle sammen tabt på denne her sag, siger hun.

Det har ikke været muligt at få en kommentar fra hverken Københavns Universitet eller Danmarks Radio til denne artikel.

MATCH POINTS

CONFERENCE 2007
AARHUS UNIVERSITET

Åben konference:

The Knowledge-Based Economy, Identities and the Transforming State

Torsdag den 15. – lørdag den 17. november 2007

Søauditorierne og Conferencecentret (Stakladen)

Hovedtalere:

Francis Fukuyama, Johns Hopkins University:
"Globalisation, the nation state and the public sector"

Richard Jenkins, University of Sheffield:
"The symbolic construction of the nation in Denmark"

Thomas Hylland Eriksen, University of Oslo:
"Thinking locally, acting globally: On the turbulence of belonging"

Michael Cronin, Dublin City University:
"dyoublong? The languages of globalisation"

Bob Jessop, Lancaster University:
"The knowledge economy as a state project"

Se det øvrige program på www.matchpoints.dk

Konferencen åben og gratis for ansatte og studerende, men ekskl. måltider, kaffe og arrangementer i Musikhuset. Fukuyamas forelæsning er kun for betalende, men vises på storskærm.
Tilmelding: eva.m@hum.au.dk

Arrangører:
Det Humanistiske Fakultet,
Det Samfundsvidenskabelige Fakultet og ASB

Bænkevarmere vil kæmpe om bækkenet

OPROP! TIL AU'S HUMANISTER OG AU'S FOLK!
HUMBAADEN SEJLER

Foto: Søren Kjeldgaard/AU-foto

Humanisterne har hidtil kun været bænkevarmere, når der har været søslag på Universitetssøen i årets store slag om Det Gyldne Bækken, men nu melder de sig klar til kamp.

KAPSEJLADS

Humanisterne vil ud af deres rolle som bænkevarmere og melder sig nu på banen til årets store studenterbegivenhed i Universitetsparken – søslaget om Det Gyldne Bækken. Overalt på fakultetet møder man denne opfordring på opslagstavlerne:

"Det kan ikke passe, at Aarhus' største Fakultet ikke kan moenstre eget Festudvalg, men maa se sig overgaaet af mindreværdige Modstandere! Humanister! Vi skal manifestere vor naturgivne Position som det herskende Fakultet paa Dansegulvet og gennem en intens Kampf med Alkohol. Maalet er store Fester og andre ekstravagante Arrangementer for hele det Humanistiske Folk – og selvfølgelig Deltagelse i den aarlige Kapsejlad. HUMANISTER FRA ALLE INSTITUTTER, FOREN JER!"

Hov, hov – der er visse krav

Og det er da ganske sandt, at humanisterne år efter år har glimret ved deres fravær på søen. Der har været enkelte initiativer fra PANIK, festforeningen på Informations- og Medievidenskab, men en samlet humanist-båd er aldrig tidligere set. Det kan godt virke, som om humanisterne med dette opråb er ude i alt for god tid med fare for at miste pust og gejst, inden kapsejladsen løber af stabelen næste år – traditionen tro den første fredag i maj men spørger man Umbilicus, festforening på Medicin og arrangør af kapsejladsen, er det ikke et sekund for tidligt. Der venter humanisterne en vanskelig opgave for overhovedet at gøre sig håb om at kunne stille til start.

– Vi opfatter det selvfølgelig som et positivt tiltag, men jeg tror, de humanister har svært ved at forstå ting. De kan jo ikke bare sige, at de vil deltage i kapsejladsen. Man skal inviteres til at deltage af os. For at det ikke skal blive en alt for langtrukken affære, er der altid 12 hold, så vi inviterer 11 hold ud over os selv. Humanisterne skal vælte et af de andre hold af pinden, og det skal de gøre ved at bevise, at de kan lave nogle sjove introer (optakt til kapsejladsen med præsentation af det enkelte hold, *red.*), at de kan tiltrække publikum til sejladsen i Universitetsparken, og at de kan sælge en masse billetter til festen om aftenen, siger formand for Umbilicus Mikkel Malham Knudsen.

I gang med fedteriet

Som humanist vil man med rette kunne indvende, at det imidlertid kan være svært at bevise, hvis man ikke får en form for wild card den første gang.

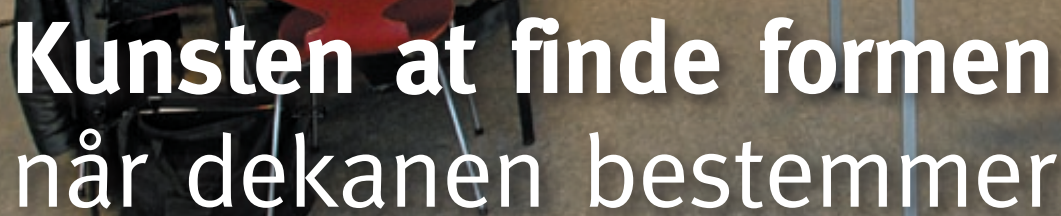
– Ja, det er rigtigt. Men vi har ikke gode erfaringer med humanister. Vi har før haft nogle af dem med – PANIK – og det har jo været en forkølet omgang. De gjorde alt for lidt ud af udtrykket, og de gav os jo slet ikke konkurrence. Til gengæld ville det glæde os, hvis der kunne komme lidt konkurrence. Vi dominerer jo totalt den sø, og det er ikke anderledes med kapsejladsen end med OL. Der skal bare fedtes for komiteen, så humanisterne må i gang med charmeoffensiven, siger Mikkel Malham Knudsen.

Humanisterne kalder til samling den 31. oktober kl. 19 i Nobelparken, bygning 1465, lokale 515.

Der er gratis kaffe, te og kage ... og det tegner da ikke så ringe endda, for som man siger: Godt begyndt, halvt fulendt!

Sys Christina Vestergaard / scv@adm.au.dk

Kunsten at finde formen når dekanen bestemmer

Det er helt op til dekanerne, hvor stor indflydelse, de akademiske råd har. Og erfaringerne er meget forskellige på de fem fakulteter, hvor der nu skal være valg til Akademisk Råd.

Helge Hollesen / hho@adm.au.dk

PIGERNE HAR AMBITIONER

Blandt unge med flygtninge- og indvandrerbaggrund er det især pigerne, som vil have uddannelser, men selv om der er en stigning i antallet af unge med anden kulturel baggrund, der søger videregående uddannelser, er der stadig ikke mange fra den gruppe på universiteterne.

støt og roligt de seneste fem år har lagt distance til de mandlige. Hvor der i 2001 var registreret 369 mandlige efterkommere og 378 kvindelige, der havde fuldført en videregående uddannelse, var der i 2006 en stigning i antallet til henholdsvis 607 og 817 – med andre ord en stigning på ca. 65 procent for mændene og en stigning på godt 100 procent for kvindernes vedkommende. Der er dog et område, hvor de unge mandlige efterkommere stadig er repræsenteret i samme eller lidt højere grad som pigerne, og det er på de lange videregående uddannelser.

Det er til gengæld omvendt, når det drejer sig om indvandrere. Her har kvinderne inden for de seneste 10 år først indhentet mændene og senere overhalet dem i antal. Desuden er der inden for de seneste fem år langt flere indvandrerkvinder end -mænd, der har gennemført en kort eller mellem-lang videregående uddannelse.

Afgørende holdningsændring
Stigningen i antallet af unge, der tager en videregående uddannelse, kan tilskrives det faktum, at flere indvandrere og efterkommere tager en studentereksamen. Antallet af unge med anden etnisk baggrund end dansk, der fik huen på i sommer,

slog rekord, og derudover er der sket en holdningsændring hos både de unge og deres forældre, der gør, at flere af de unge søger på blandt andet universiteterne, påpeger formand for Multietnisk Forening i Århus Rabi Azad-Ahmad, der er cand.jur. fra Aarhus Universitet.

– Jeg har endnu ikke mødt forældre, der ikke ønsker, at deres børn får en uddannelse, men der er mange forældre, der ikke har troet på, at deres børn overhovedet kunne gennemføre en universitetsuddannelse, så de har ikke bakket op om det. Da jeg ville læse jura, troede min far heller ikke, at det kunne lade sig gøre, og det var ikke særligt motiverende. I vores omgangskreds var der ingen, der læste videre, og jeg var nærmest til grin. Men nu ser forældregenerationen, at andre unge i omgangskredsen og i nærmiljøet har klaret det, og de rollemønstre åbner deres øjne – både forældrenes og de unges. De kan se, at det gør en forskel, fordi uddannelse giver højere indtægt og adgang til en anden livsstil, siger Rabi Azad-Ahmad og tilføjer, at det også handler om at få gjort op med nogle myter om arbejdsmarkedet.

– Der har været eksempler på, at indvandrere med danske uddannelser alligevel ikke kunne få et job, og det

er blevet til den myte, at det er spildt at tage en uddannelse. Den myte har også været med til, at forældrene ikke har bakket op om eller motiveret deres børn, hvis de for eksempel gerne ville på universitetet. Og forældrenes opbakning er meget afgørende.

Ikke kun sikre fag

Det har traditionelt været medicin-, tandlæge-, jura- og ingeniørstudierne, der har tiltrukket unge med anden etnisk baggrund end dansk, men der er ved at ske en ændring i valg af studier.

– Der er stadig mange, der vælger traditionelt, fordi de er uddannelser, hvor man er sikret job bagefter, hvor der er en høj løn, og som har høj prestige, men det går i en positiv retning med valget af uddannelser – der er flere og flere, der vælger nogle andre områder, siger Rabi Azad-Ahmad.

Den tendens bekræfter konsulent Ahmad El-Ahmad fra Vejledningscentret i Gellerupparken i Århus:

– De unge er mere ops på, at der er andre muligheder. Vi har for eksempel vejledt en til at vælge molekylærbiologi på universitetet.

Og i *Weekendavisen* den 12. oktober kunne man desuden læse, at de humanistiske uddannelser er begyndt at tiltrække unge med anden etnisk baggrund end dansk.

På vej til universitetet?

Antallet af unge piger med anden etnisk baggrund end dansk på universiteterne er støt stigende.

Foto: Søren Kjeldgaard/Alu-foto

UDDANNELSESVALG

Mens indvandrerkvinder er markant underrepræsenterede på det danske arbejdsmarked, har deres døtre til gengæld fået solidt jobfodfæste, konkluderer en ny undersøgelse, som LO offentliggør her i oktober. Uddannelse er den væsentligste forklaring på, at langt de fleste unge piger med flygtninge- og indvandrerbaggrund får job, og undersøgelsen viser, at pigerne er mere orienteret mod uddannelse end deres mandlige aldersfæller med samme baggrund.

45 procent af de 20-24-årige kvindelige efterkommere er under uddannelse, hvor det for de mandlige efterkommere kun er 38 procent. Og interessen for at få uddannelse hænger også bedre ved, når de bliver ældre: Blandt de 25-34-årige er 18 procent af pigerne mod 15 procent af mændene under uddannelse. For pigernes ved-

kommende ligger de næsten på niveau med uddannelsesaktiviteten for piger med dansk baggrund, og i aldersgruppen 20-24-årige overgår deres uddannelsesiver også danske mænds.

– Sjovt nok er det netop det gammeltdags familiemønster, der har bragt de kvindelige efterkommere i den gunstigere situation i forhold til drengene. For de har ikke haft de samme frihedsgrader som drengene, men derfor også alle muligheder for at passe deres uddannelse, siger integrationskonsulent Manu Sareen som reaktion på undersøgelsen.

Gælder også indvandrerkvinder

Undersøgelsen handler om uddannelse generelt og siger ikke noget nærmere om, hvor mange af de unge der tager videregående uddannelser. Det gør derimod opgørelser fra Danmarks Statistik, og her kan man se, at de unge kvindelige efterkommere

Hjælp skal være diskret og individuel

Studieeffektiviteten halter for studerende med anden etnisk baggrund end dansk. Der er behov for en ændring af universitetspædagogikken, eller skal universiteterne stå klar med opsøgende hjælp og et særligt program for den gruppe studerende. Omvendt skal man passe på generaliseringer og alt for synlig hjælp, advarer formanden for Multikulturel Forening, cand.jur. Rabi Azad-Ahmad.

SÆRLIGE HENSYN

”Det er ikke usædvanligt at møde universitetsundervisere, der i fuld alvor hævder, at en stor del af de unge med anden etnisk baggrund, der i disse år kommer ind på universiteterne, i stedet burde lave noget andet. Mange af dem kan, ifølge disse undervisere, ikke analysere og fortolke tekster, nogle kan end ikke genfortælle dem – de har store videnshuller, magter ikke at læse engelsk faglitteratur, og da slet ikke tysk og fransk,

og kan ikke finde ud af at skrive noget så grundlæggende som en femsiders universitetsrapport.”

Sådan skriver lektor Helle Lykke Nielsen fra Mellemøststudier på Syddansk Universitet i en kronik med titlen ”De måske egnede” i *Politiken* den 27. august.

Hun uddyber kritikken i en artikel i *Weekendavisen* den 12. oktober, hvor hun tilføjer, at problemet er relativt nyt og bliver mere og mere synligt, fordi de unge med anden etnisk baggrund i større stil er begyndt at søge ind på

de humanistiske uddannelser. Tidligere har der været en udpræget søgning til studier som medicin og jura, hvor der tilsyneladende ikke har været samme problemer, fordi der på de studier kræves en del udenadslære, og den type indlæring volder dem ikke samme besvær som pædagogikken og arbejdsformen på de humanistiske uddannelser, siger Helle Lykke Nielsen til *Weekendavisen*:

– Dels har de nogle dybe videnshuller, dels er det ikke alle, der behersker dansk godt nok, selv om de faktisk har en adgangsgivende eksamen. Og det gør ikke sagen lettere, at nogle af dem er opdraget med autoritære familie- og uddannelsesmønstre og derfor ikke har nogen klar fornemmelse af, hvorfor det er vigtigt at kunne arbejde selvstændigt, analysere og tage kritisk stilling til viden.

Ændring af pædagogikken

Konsekvensen er en høj dumpeprocent, anfører Helle Lykke Nielsen. En undersøgelse fra 2006 lavet af Rådgivnings- og støttecentret på Aarhus Universitet blandt studerende med anden

sproglig og kulturel baggrund viste, at studerende med indvandrerbaggrund har en markant lavere studieeffektivitet end dem med dansk baggrund. Der er en forskel på 40 procent – eller fire studieår, konkluderer rapporten.

Det spørgsmål, der rejser sig, er: Skal der tages særlige hensyn? For samtidig er der behov for veluddannet arbejdskraft i Danmark, som i øvrigt lige har fået en meget dårlig placering i en europæisk undersøgelse af integrationen, blandt andet målt ud fra borgere med flygtninge- og indvandrerbaggrunds tilknytning til arbejdsmarkedet. Så der er stigende politisk fokus på, at de unge med anden etnisk baggrund får en uddannelse. Ikke mindst fordi analyser fra Integrationsministeriet viser, at erhvervsfrekvensen for dem, som færdiggør en uddannelse, er på niveau med de danskere, som tager samme uddannelser.

– Det er nødvendigt at opbygge en pædagogik, der er langt mere transparent og forståelig, også for andre end de rigtig dygtige, end tilfældet er i dag. Den skal tage udgangspunkt i både det faglige indhold og de unges læringsproces

Den sociale del af studiet er mindst en lige så stor udfordring som den faglige for 23-årige Anna Karapatian og 22-årige Zeinab Shaker, der begge er flygtede til Danmark med deres familier som teenagere og i dag læser henholdsvis russisk og statskundskab på Aarhus Universitet.

Det naturlige valg

Armenske Anna Karapatian og irakiske Zeinab Shaker kommer fra akademikerfamilier, så selvfølgelig skulle de have en universitetsuddannelse. De to unge kvinder har været i Danmark i henholdsvis otte og seks år, og begge har en dansk hf-eksamen, men opgangen til universitetet er svær.

SOCIAL BARRIERE

Hvis Zeinab Shaker stadig boede i Irak, ville hun bestemt ikke have valgt at læse statskundskab.

– Jeg kunne ikke tænke mig at komme i fængsel, siger hun med et glimt i øjet.

Den 22-årige Zeinabs forældre, som flyttede hertil med deres to børn for seks år siden, havde også hellere set, at deres datter valgte et studium som medicin, farmaci eller noget andet sundhedsvidenskabeligt.

– De mener, det ville være nemmere for mig at få et job bagefter, og de har som irakere ikke gode erfaringer med og minder om folk, der har læst politik, men de ved godt, det er anderledes her i Danmark. Og jeg

har altid fået at vide, at jeg skal vælge den uddannelse, jeg vil have, og det har hele tiden været meningen, at jeg skulle på universitetet. Det er det mest naturlige i mit land, og mange i vores familie har en videregående uddannelse, fortæller Zeinab Shaker, der læser på 3. semester. Hun følger desuden nogle fag på første år, fordi hun sidste år var sygemeldt en del på grund af problemer med ryggen.

Også for den 23-årige Anna Karapatian, der kom til Danmark med sine forældre fra Armenien for otte år siden, har det været målet med at tage en hf-eksamen, at hun skulle læse videre på universitetet. Hun læser russisk på 1. semester og er glad for, at hun kender Zeinab fra den skole, hvor de begge gik i modtagelsesklasse.

– Det er forvirrende at komme på universitetet, for det er noget helt andet end hf, hvor man fik at vide, hvad man skulle læse og gøre. Her er det op til en selv. Jeg får hjælp fra Zeinab, ellers ville jeg ikke kunne klare det.

Hvad er det, du har brug for hjælp til?

– Det kan være til at finde en bygning, eller bare en at snakke med, hvis jeg har en dårlig dag, siger hun.

De problemer er ikke særligt forbeholdt studerende med anden etnisk baggrund end dansk, så umiddelbart lyder det ikke til, at I har nogle særlige problemer på grund af jeres anderledes baggrund?

– Jo, med hensyn til det sociale er det sværere for os. Vi har ikke den

samme kulturelle baggrund som danskerne. Når vi sidder og taler om, hvad vi har lavet i weekenden, fortæller de om deres fester, men jeg tror ikke, de gider høre om, at jeg har været inde og se en god film i biografen. Og selv om jeg er sådan en, der altid taler og stikker næsen i alt, kan jeg godt føle mig usikker, når jeg skal sige noget på dansk i en stor forsamling, selv om jeg ellers godt kan sproget, siger Zeinab Shaker, og Anna Karapatian supplerer: – Jeg tror, det er lidt sværere for os at føle os trygge og hjemme på universitetet. De danske studerende har ”stemningen” i sig, når de starter. De har samme baggrund og tænker mere ens. Jeg skal vænne mig til at gå her.

Zeinab føler ikke, hendes tørklæde er en barriere i forhold til de medstuderende – det er hendes dansk-kundskaber, hendes medstuderende er bekymrede for, når de skal arbejde sammen med hende.

– Jeg har oplevet, at medstuderende føler sig usikre på, om jeg kan nok dansk, når vi skal skrive opgaver. De glemmer, at vi jo i opgaven skriver, hvem der har skrevet hvad, og at vi får individuelle karakterer.

Både Zeinab og Anna har det fint med at tale og skrive dansk, men de hilser det nye kursus i dansk akademisk kommunikation fra Rådgivnings- og støttecentret på Aarhus Universitet velkomment.

– På det område mangler vi en del, siger Zeinab og bliver afbrudt af Anna:

– Jeg vidste ikke, at der er sådan et kursus. Det skal være meget tydeligt, at der er sådan en hjælp, og hvor man får den.

Denne gang er det Zeinab, der er ivrig efter at sige noget og afbryder Anna: – Men det skal være en hjælp, som man selv søger ved siden af sit studium, hvis man føler et behov for det. Jeg vil gå på mit studium på lige fod med alle andre. Jeg vil leve i samfundet og være en naturlig del af det og ikke være en, som man skal tage særlige hensyn til.

Sys Christina Vestergaard / scv@adm.au.dk

og sikre, at de ting, vi ønsker, de skal lære, og som de måles på, når de f.eks. afslutter en bachelorgrad, også er præsenteret og trænet i undervisningen – og ikke som nu, hvor mange selv må regne det ud, siger Helle Lykke Nielsen i sin kronik i *Politiken*.

Eva Teilmann, kontorchef i Studieförvaltningen på Aarhus Universitet, er enig med Helle Lykke Nielsen i, at der kan være behov for ændring af pædagogikken for at få de unge med anden etnisk baggrund succesfuldt igennem en universitetsuddannelse.

– Jeg er tilbøjelig til at give hende ret. Der er et politisk krav om, at en større andel af ungdomsårgangene, herunder unge med anden etnisk baggrund, får en videregående uddannelse, og det betyder, at vi i højere grad skal rekruttere fra ikke-læsevante miljøer, og det kan godt komme til at medføre, at universiteterne skal have en anderledes form for pædagogik. Det, tror jeg, vi vil se i løbet af få år, siger Eva Teilmann.

Berøringsangst forsvinder

Eva Teilmann mener, der er ved at ske et skift i universiteternes rolle i forhold til studerende, som bliver forsinkede eller er frafaldstruede.

– Vi har traditionelt set været tilbageholdende med at skride ind og blande os, når der har været studerende, som sakker bagud, men

“Jeg har endnu ikke mødt forældre, der ikke ønsker, at deres børn får en uddannelse, men der er mange forældre, der ikke har troet på, at deres børn overhovedet kunne gennemføre en universitetsuddannelse, så de har ikke bakket op om det.

Rabih Azad-Ahmad om forældre med flygtninge- og indvandrerbaggrund

grænserne er ved at flytte sig i forhold til, at vi kan være mere opsøgende. Det så vi for eksempel, da vi for nogle år siden sendte brev til de studerende, som var to til tre år forsinkede i deres studier, og hvor vi skrev, at hvis de ikke henvendte sig for at lave en aftale for færdiggørelse af deres studier, ville vi se os nødsaget til at bringe deres tilknytning til Aarhus Universitet til ophør. Vi troede, de studerende ville blive irriterede over, at vi blandede os, men i virkeligheden blev mange af dem glade for, at vi kontaktede dem. Så på mange måder er vi ved at overvinde den berøringsangst, vi har

haft i forhold til studerende, som har problemer med studierne, siger Eva Teilmann.

Hun mener dog ikke, at tiden er moden til, at man decideret overvåger bestemte grupper, som man kunne forvente ville have vanskeligheder, men det er måske kun et spørgsmål om tid.

– Jeg kunne godt forestille mig, at vi inden for to til tre år vil finde det naturligt at tilbyde de nyoptagne studerende, som tilhører en risikogruppe, for eksempel unge med indvandrerbaggrund, en snak eller et særligt program.

Alvorlige konsekvenser

Succes med opsøgende hjælp kan være afhængig af hjælpens form. Hjælpen skal være diskret, ellers risikerer den velmenende hjælp at hæmme de studerende, mener formand for Multikulturel Forening i Århus Rabih Azad-Ahmad, som er cand.jur. fra Aarhus Universitet.

– De studerende må ikke føle, at de er skrøbelige og handicappede, for det vil gå ud over deres selvtillid. Det skal være en hjælp, som ikke er tydelig på den enkeltes studium, og den må ikke være for generaliserende. Man skal se på den enkelte og tilbyde en diskret hjælp, som for eksempel et kursus eller et vejledningsforløb, som den studerende følger et andet sted end på instituttet, siger han og tilføjer, at tab af selvtillid kan få alvorlige konsekvenser for de studerende:

– Risikoen ved at miste sin selvtillid kan gå ud over studieeffektiviteten og i værste fald medføre frafald, men det kan også give problemer for de studerende, som får deres eksamen. Hvis de føler, at de har fået den på baggrund af nogle særlige hensyn, så har de ikke den fornødne tro på sig selv, når de skal ud og søge et job bagefter.

Nyt tilbud

Efter undersøgelsen, der viste, at studerende med anden kulturel baggrund end dansk, men med dansk adgangsgivende eksamen, har en markant lavere studieeffektivitet, har Rådgivnings- og støttecentret på Aarhus Universitet skabt et særligt kursus i dansk akademisk kommunikation. Kurset er finansieret via universitetets globaliseringsmidler og tilbydes i første omgang de næste tre år. Kurset er et tilbud til tosprogede studerende, som optages ud fra en visitation, der indeholder et interview med fokus på studiemæssige forhold og en supplerende test af deres mundtlige og skriftlige kommunikationsevner på dansk. Interesserede kan henvende sig til Rådgivnings- og støttecentret på 8942 2375 eller studiecenter@au.dk

Sys Christina Vestergaard / scv@adm.au.dk

Utæmmelig skrivetrang

For lektor Tabish Khair er det tvingende nødvendigt at skrive skønlitteratur ved siden af sit akademiske virke. Fra sit hjem i Danmark skriver han på engelsk om fortidens Indien – og det gør han rigtig godt, lyder det fra internationale anmeldere.

FORFATTERINTERVIEW

Navnet Tabish Khair vækker både gen- og anerkendelse på litteraturredaktionerne på store britiske aviser som *The Independent*, *The Daily Telegraph*, *The Times* og *The Guardian*.

Den indiskfødte Tabish Khair er lektor i engelsk på Institut for Sprog, Litteratur og Kultur på Aarhus Universitet og udgav tidligere på året sin anden engelsksprogede roman *Filming – A Love Story*, og den sendte anmelderne på de nævnte aviser masser af roser efter.

”Superb,” lød dommen fra *The Independent*, og *Times Literary Supplement* skrev bl.a.: ”an absorbing novel which is distinguished by its ambition, its structural inventiveness and its highly evocative prose.”

Fra sit kontor på 6. sal i Nobelparken har Tabish Khair taget imod anmeldelserne med forståelig glæde, men også positiv overraskelse.

– Min udgiver er rigtig godt tilpas. Det er jo langtfra alle forfattere, der overhovedet får deres bøger anmeldt, og med denne roman har jeg ikke bare fået gode anmeldelser, men

anmelderne har også brugt rigtig meget plads på at skrive om den, fortæller Tabish Khair, der også fik sin første roman fra 2004 anmeldt, men i langt kortere form og dermed langt mindre detaljeringsgrad.

Khair peger selv på, at hans bøger måske vækker opsigt, fordi han leger meget med formen.

– Det er bevidst, jeg ikke har villet skrive en mainstream-roman med en traditionel kronologi. Det hænger måske sammen med mit job som litteraturforsker. Jeg er vant til at læse forfattere som William Faulkner og James Joyce, og de har udfordret den traditionelle kronologi længe før mig. Ikke at jeg har villet imitere dem, men jeg synes, det er mere interessant for mig som forfatter at bryde kronologien, og jeg tænker også, det er mere interessant for læseren selv at skulle regne sammenhængene ud, efterhånden som vedkommende kommer frem i bogen, forklarer han.

Weekendavisen, der som den eneste danske avis har anmeldt *Filming – A Love Story*, kalder bogen et formeksperiment, og avisens anmelder oplever den som en ambitiøs og tæn-

som roman, ”som forlanger meget af sin læser”. Netop den kritik har Tabish Khair hørt for.

– Det siger min udgiver også. Men det synes jeg nu ikke, jeg gør. Jeg tror, der er mange som mig, der synes, det er interessant, at den traditionelle kronologi bliver brudt. Det er simpelt hen for kedeligt at læse – også fordi der er så mange bøger, der er skrevet sådan.

Afhængig af at skrive

Den 41-årige Tabish Khair er født og opvokset i Indien. Han kom til Danmark for 11 år siden, fordi han forelskede sig i en dansk pige, som ikke kunne rykke sit medicinstudium til Indien. Han droppede i stedet sit job som journalist på *Times of India* i Delhi og tog til Danmark, hvor han fik den ide at bygge ovenpå sin universitetsgrad i bl.a. engelsk litteratur fra Indien med en ph.d.-grad fra Københavns Universitet. Ph.d.-afhandlingen handler om moderne engelsksprogede romaner af indiske forfattere, og den blev senere udgivet (*Babu Fictions: Alienation in Contemporary Indian English Novels*) og betragtes i dag som et hovedværk på området. Den akademiske løbane førte ham derefter til Aarhus Universitet, og han bor i dag i Århus med sine to børn.

Tabish Khair har en udpræget udtryks- og skrivetrang. Siden han var helt ung, har han skrevet digte, og det er blevet til flere digtsamlinger. Med jævne mellemrum bidrager han desuden med kronikker i *Politiken*, *Weekendavisen* og *Information* om emner som Muhammed-tegningerne, indvandringsproblematikker og det multikulturelle Danmark – eller manglen på samme.

Tabish Khair er samfundsdebattør og historiefortæller, men han har også en utæmmelig trang til at bruge sproget kreativt.

– Jeg er nødt til at skrive kreativt, ellers bliver jeg fuldstændig frustreret eller deprimeret. Hvis jeg kunne lade være, ville jeg helt sikkert gøre det. Der kræver alt for meget, og jeg har rigeligt at lave i mit akademiske virke med at publicere og undervise. Så det bliver for meget arbejde, men jeg er afhængig – som en, der ikke kan opgive cigaretterne, fortæller Tabish Khair, der af samme grund er i gang med en ny roman. Det tager ham 3-4 år at skrive en roman, fordi han kun har lejlighed til at arbejde på den hver anden til tredje måned.

De gode anmeldelser og den knebne tid kunne være oplagte motivationsfaktorer til at springe ud i en fuldtidsforfatterkarriere, men en sådan afviser Tabish Khair umiddelbart med et stort grin:

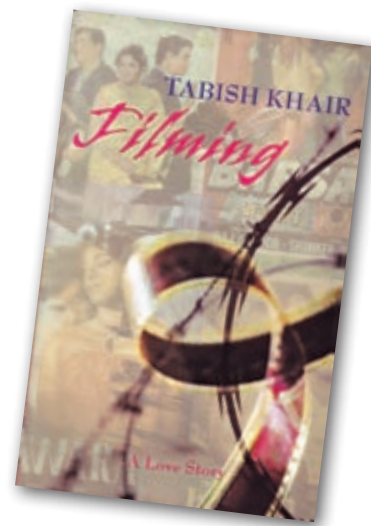
– Det ville jeg ikke kunne leve af – jo, så skulle jeg leve meget, meget beskedent. Og jeg vil nødig opgive mine ferier, god mad, god vin. Jeg tror ellers, hver gang jeg får en roman udgivet, at nu bliver jeg millionær, men det er altså ikke sket endnu. Hvis det sker, ville jeg nok holde med at arbejde på universitetet.

Nu er det ikke drømmen om millioner, men trangen til at skrive, der driver værket, så Tabish Khair kunne godt forestille sig, at han længere sigt dropper den akademiske karriere til fordel for en som forfatter, men indtil videre er der også nogle akademiske udfordringer og mål, som afholder ham fra at tage det spring.

– Jeg har nogle projekter – nogle forskningsbaserede fagbøger, jeg vil skrive. Så jeg vil ikke afvise, at jeg en dag bliver forfatter på fuld tid, men det bliver ikke, før jeg har ført de akademiske projekter ud i livet.

Trækker på den akademiske metode

Der kan være langt mellem den ene verden som universitetsforsker og -underviser og den anden som forfatter. Tabish Khair skal ryste akademikerne af sig, når han arbejder på en roman.

– Jeg er nødt til at foretage et bevidst skift i sprog fra det akademiske. Det kreative sprog afhænger mere af rytme og klang, mens det akademiske er meget ”firkantet”. Det bruger jeg kun i mine romaner, hvis jeg vil tegne en bestemt karakteristisk af en person.

Til gengæld har han stor gavn af den akademiske dataindsamlingsmetode og -tradition som romanforfatter. Alene via research har Tabish Khair fra sin computer i Århus skabt et troværdigt billede af bogens primære location: filmindustrien i Bombay i 1940’erne (før den blev til det, der i dag kaldes Bollywood, red.).

“Jeg tror, der er mange som mig, der synes, det er interessant, at den traditionelle kronologi bliver brudt. Det er simpelt hen for kedeligt at læse – også fordi der er så mange bøger, der er skrevet sådan.

Tabish Khair

– Jeg har desværre ikke givet mange interview i forbindelse med bogudgivelsen, så jeg har ikke rigtig haft mulighed for – og det havde jeg ellers set frem til – at afsløre, at jeg aldrig har været indenfor i et filmstudie, og at jeg aldrig havde været i Bombay, da jeg skrev bogen. Jeg tog faktisk først til Bombay, da jeg var færdig med romanen, for at tjekke nogle faktuelle ting, og alt var i orden, så min research havde været grundig.

Han tilføjer, at han jo trods alt kender Indien ret godt, og ikke mindst er vokset op med indiske film, så han har et solidt grundkendskab at researche ud fra. Og det betyder en del, erkender han, for han ville ikke føle sig på sikker grund, hvis han skulle skrive en roman, der foregår i Danmark, selv om han har boet her de seneste 11 år.

– Jeg er endnu ikke i stand til at skrive om Danmark. Jeg har ikke en tilstrækkelig god følelsesmæssig fornemmelse af landet. Jeg forstår Danmark på et intellektuelt niveau. Det andet kommer, tror jeg, fordi jeg nu har børn i Danmark, og det gør forskellen, fordi jeg nu møder et andet Danmark end det, jeg møder via mit arbejde. Så jeg tænker, jeg en dag skriver en roman, som tager udgangspunkt i Danmark. Dog er det ikke stedet, men historien, som bestemmer, hvor den skal foregå, så det skal være, fordi jeg vil fortælle en historie, som naturligt kunne tage udgangspunkt i Danmark, siger Tabish Khair.

Tabish Khairs forfatterskab spænder vidt. Ud over akademiske publikationer, digte og de to romaner har han også kastet sig ud i børnelitteratur og udgiver til december en bog for 5-6-årige. Bogen hedder *The Glum Peacock* og fortæller historien om en påfugl, som gerne vil af med sine mange farver og være ens- eller tofarvet som alle de andre fugle, den ser omkring sig, fordi den ikke kan lide at være anderledes.

Filming – A Love Story

Tabish Khair

Picador

401 sider

260 kroner (Stakbogladen)

Sys Christina Vestergaard / scv@adm.au.dk

Foto: Lars Kruse/AU-foto

Lektor på Engelsk Tabish Khair har vakt opsigt på den internationale litteraturscene med sin seneste roman *Filming – A Love Story*. Romanen tager udgangspunkt i den indiske filmindustri i 1940’erne, inden den blev til Bollywood.

Kan uni mætte sine studerende? Kantine?

Klummepanel:

(Klommen er udtryk for skribentens egen holdning.)

Maria Fabricius Hansen, dr.phil., lektor, Afd. for Kunstshistorie

Thomas Heide, rengøringsassistent, IT-byen

Gitte Nielsen, afdelingssekretær, Afd. for Epidemiologi

Christian S. Høyer, læge, ph.d.-studerende, Enhed for Medicinsk Uddannelse

Nikolaj Stenberg, stud.jur.

Jon Boisen, stud.mag.

KLUMMEN

Ak, hvorfor skal vort kære universitets kantiner være så triste? Tænk, hvad der kunne være af livlig udveksling af indtryk og ideer, hvis det var steder, hvor studerende og de ansatte havde lyst til at komme.

Der findes faktisk rundt omkring i landet enkelte institutioner, der har så fremragende kantiner, at man kan have lyst til at tage derhen bare for at fortære et godt måltid. Appetitlig og billig kantinemad er ikke en selvmodsigelse.

Hvis man som universitetsansat ikke bor i Århus, er det nærliggende at spise aftensmad i kantine. Men atter ak. Det er en sølle oplevelse. Stakladens store, tomme rum og besynderlige, men billige, mættende

retter tiltrak tidligere nogle få mærkelige eksistenser (og et minimum af universitetsfolk). Vi gik derhen af nød, ikke af lyst. Nu er der lukket om aftenen og i stedet henvises til Nobelkantine. Der har døren ganske vist et par gange været låst (hvilket kvinderne ved kassen var ret kolde overfor: "Nå," eller: "Her er kun åbent, fordi der skal være Folkeuniversitet"). Men nogle af de ganske få andre gæster derinde lukkede da venligt nytillkomne ind. Her sidder man så i en deprimerende vestibule eller trappehal, hvor rækkerne af borde synes opstillet, som stod de i vejen for de horder af studerende, som den store trappe modsat indgangen lægger op til. Når kantine her eller i Stakladen myldrer med folk ved frokosttid, er der i

det mindste en o.k. stemning. Men om aftenen er det dødens pølse. Og den langtidskogte discountpasta med kødsovs, der har stået i umindelige tider under en varmelampe, befordrer ikke just nobelpriskforskning.

Tænk, hvis kantine blev indrettet ordentligt, så man alene af den grund havde lyst til at gå derhen! Tænk, hvis maden tilmed smagte godt!

Stakladens hangarstore rum er jo rigtig flot. Men der er ikke sjovt, når der sidder fem ensomme eksistenser og stikker til flæskkestegens indtørrede skorper.

Hvorfor ikke indrette rummet til et spændende mødested for alle på universitetet? Der skal noget spektakulært til. Hvad med at hænges et dinosaurskelet op i loftet? Hvad med en lounge-afdeling med brede, ma-

gelige sofaer, lave borde og dæmpet musik, et sted, hvor man kan hænges ud og sludre i pauserne? Hvad med en mægtig installation af hængeskøjler ophængt side om side i en lang række, så man kan slå mave, måske blunde lidt og komme til kræfter inden eftermiddagens undervisning? Hvad med en formidabel, rumtrans-formerede lyssætning? – Spørg Olafur Eliasson. Og først og fremmest, naturligvis, hva' med noget god mad? Der er ingen fremtid i medister med brun sovs. Ansæt en stjernekok til at udtænke menuerne (ikke en økonoma fra hedenold), og lad habile kogekoner m/k udføre retterne. Hvis en flot indretning og tiltrækkende mad ikke er nok til at få universitets-folket til at blive hængende efter kl. 16, skal aftensmaden måske hellere

serveres i et mindre lokale. Hvad med et nybyggeri på Langelands-gades Kaserne, hvor vi under alle omstændigheder mangler en kantine, og hvor teatersalene også indbyder til aftenaktiviteter? En super pavillon af mindst Frank Gehry, hvor man også kan sidde udenfor, når vejret tillader det, og som kan fungere som café om eftermiddagen og aftenen.

Studie- og arbejdsmiljø er som bekendt ret afgørende for vores energi og indsats. At begynde med maven må være en god idé. Lad os få et højere niveau (men ikke nødvendigvis en mere hvælvet mave). Vi lever ikke af ånd alene.

Maria Fabricius Hansen

SANDERS SUBTILE STYRE

HVA' MENINGEN?

– Du vil sende videnskabsministeren på deltid. Hvorfor dog det? spørger vi Charlotte Fischer, der er forskningsordfører for Det Radikale Venstre.

– Helge Sander siger jo, han vil give universiteterne frihed under ansvar. Når han så ikke lever op til det, må man spørge sig selv hvorfor. Jeg tror, det bl.a. handler om, at ethvert system har meget svært ved at gøre sig selv overflødig. I virkeligheden handler det om, at han som minister og hans ministerium skal give slip og gøre sig mindre i styringen af forskning og uddannelser. En ting er, at han har svært ved det ideologisk. Men jeg tror også, at ministeren og hans system har svært ved det, fordi det simpelthen ikke falder dem ind, at de ikke skal være omdrejningspunkt for alt, hvad der foregår.

– Kan man forestille sig en minister, der ikke gør det?

– Det håber jeg da meget, men i Sanders tilfælde tror jeg simpelthen, det er skadeligt, at han har så meget tid på den post.

– Men uanset han går på deltid, er embedsmændene der jo stadig?

– Jamen, en stærk minister, der virkelig mener det, når han taler om mere frihed og laver større universiteter med stærke bestyrelser for at give dem frihed, ville også sætte sig igennem over for sine embedsmænd. Jeg må konstatere, han ikke mener det – eller i hvert fald ikke deler min opfattelse af frihed. Så han er selvfølgelig den ene side af problemet. Den anden er embedsmændene. De er ikke bare utrolig dygtige, men også langt fremme i skoene med at udvikle nye systemer, som kræver utrolige mængder af papirer, styring og kontrol. De gør sig selv uundværlige, og det går stik imod den afregulering, som Sander går rundt og proklamerer. Problemet er, at man ikke kan fange ham på det formelle plan, hvor han kan henvise til diverse tekster om frihed og forskningsfrihed. Men det helt centrale handler jo om den subtile styring, der foregår ad alle mulige kanaler under overfladen.

– Så problemerne med detailstyring skyldes emsige embedsmænd?

– Det er klart, de ikke gør noget, som ministeren ikke er med på. Det er et samlet system, og i statskundskab lærer man jo, at sådan et ikke bare vil overleve, men også gøre sig så centralt som muligt. Man kan sige, det er næsten naturstridigt på et område, hvor den rigtige dagsorden er afregulering, frihed og at gøre sig selv mindre central. De gør derimod sig selv til en stærkere og stærkere spiller. I mine øjne er universiteterne enormt afhængige af ministeriet og har meget svært ved at sige fra over for ministeriet, fordi deres liv ligger i dets hænder. Samtidig er Folketinget i ret høj grad kørt ud på et sidespor.

– Hvor viser den afhængighed sig?

– Bl.a. når vi taler med ledende universitetsfolk, som fortæller om problemer og pres fra ministeriet, som ikke kommer frem over for ministeren, fordi de er nødt til at tænke på, hvordan de spiller deres kort. Ministeriet kan sådan set ødelægge deres liv, fordi alting er styret uden om Folketinget med bekendtgørelser, udviklingskontrakter og nu fordelingen af basis-midler. Jeg oplever universiteternes afhængighed af ministeriet som meget stærk.

“Ministeren og hans system har svært ved det, fordi det simpelthen ikke falder dem ind, at de ikke skal være omdrejningspunkt for alt, hvad der foregår.

Charlotte Fischer, forskningsordfører
Det Radikale Venstre.

Foto: Henrik Sørensen

Landsforeningen SIND, Århus Amtskreds

FRIVILLIG
ET ENSOMT MENNESKE HAR BRUG FOR DIG!

Kan du afse 1-2 timer om ugen eller hver 14. dag som besøgsven hos et menneske med en sindslidelse eller psykiske problemer? Så vil du komme til at opleve et berigende og udfordrende forhold.

Sindslidende er også spændende, hjertevarme, humoristiske, interesserede og vidende mennesker, men som kan have svært ved at holde personlig kontakt.

Du får supervision, undervisning, vejledning og interessante kurser og foredrag som frivillig i SIND-Nettet samt et spændende samvær med andre frivillige.

Lad os få en snak, hvis du er interesseret.

Kontakt: Lokalkoordinator for SIND-Nettet i Århus, Gitte Troelsen, tlf.: 21 73 04 73 eller mail: gitte.troelsen@gmail.com

Helge Hollesen / hho@adm.au.dk

Har du nok i dig selv?

"Du får lige de der ekstra ting, du ikke kan læse dig til derhjemme. Et kursus i præsentationsteknik eller gode råd fra en karriererådgiver. Og så er der netværket på studiet – det gør virkelig en forskel!"

Hanna er 24 år og læser statskundskab på 4. semester på Aarhus Universitet

djøf

Bliv en del af netværket

DJØF er Danmarks Jurist- og Økonomforbund. Vi arbejder for at give dig de bedste vilkår på studiet og på jobbet. Du får målrettede kurser og gode råd om alt fra studiejob til løn og karriere. Og vi giver dig rabat på bøger, computere, forsikring, rejser og meget mere. 14.000 studerende har allerede meldt sig ind. I alt er vi 50.000 djøfere. Se mere på djøf.dk

GENERALIST MED NORDISK PERSPEKTIV

Den Kolde Krig, europæiske integrationshistorie og dansk udenrigs- og udviklingspolitik historie er blandt den nyudnævnte professor **Thorsten Borring Olesens** forskningsområder ved Institut for Historie og Områdestudier.

Den 51-årige professor kalder sig selv generalist, og det kommer også til udtryk gennem de dansk-nordiske vinkler, han anlægger i sin forskning, fordi det giver et mere nuanceret billede af nationens historie at se den i forhold til andre nationer.

Det dansk nordiske perspektiv begyndte Thorsten Borring Olesen at arbejde med under et treårigt ophold på European University Institute i Firenze, hvor han deltog i et større Europaprojekt. Forinden havde han i 1987 erhvervet ph.d.-graden ved det daværende Historisk Institut, hvor han i 1994 blev adjunkt og fire år senere lektor. Han blev i 1999 udpeget til Jean Monnet professor og leder af Jean Monnet Centret ved Aarhus Universitet.

Blandt Thorsten Borring Olesens danske og internationale publiceringer er bind 5 af *Dansk Udenrigspolitik Historie* fra 2005 i samarbejde med Poul Villaume. Til årsskiftet udsender han sammen med en række kolleger den første samlede fremstilling af dansk udviklingspolitik historie.

Torsten Borring Olesen holder tiltrædelsesforelæsningsen *Norden og "tous les fous de l'Europe"* – findes der en nordisk sæervej til Europa? den 30. oktober kl. 14.30 i Søauditorium 4, hvor Institut for Historie og Områdestudier kl. 15.30 er vært ved en reception i vandrehallen.

PROFESSOR I EUROPÆISK INTEGRATION

Det er særlig EU's rolle som international aktør, der optager **Knud Erik Jørgensen**, som er udnævnt til professor ved Institut for Statskundskab. Hans forskning kredser især om teoridannelser inden for international politik og et empirisk fokus på Den Europæiske Union med særligt vægt på europæisk udenrigspolitik.

– Det er et interessant krydsfelt, fordi EU i sig selv er et internationalt regionalt system, men samtidig er EU aktør i forhold til f.eks. USA og Kina i det internationale globale system. Den dobbelthed finder jeg utrolig interessant at tackle teoretisk og analytisk, også fordi EU de seneste 10-15 år har opdyrket et omfattende internationalt engagement på stort set alle politikområder, siger Knud Erik Jørgensen.

Knud Erik Jørgensen er en meget produktiv forsker med en dyb indsigt i europæisk integration, et forskningsfelt, som han på vigtige områder har været med til at udvikle. Han har primært publiceret sine forskningsresultater i internationale tidsskrifter og på ansete britiske og amerikanske forlag. Desuden har han været redaktør af og bidraget til et større antal internationalt publicerede antologier. Af andre værker kan nævnes en undervisningsbog i international politik teori. Bogen *International relations theory: A new introduction* udgives på forlaget Palgrave næste år. Knud Erik Jørgensen er også medredaktør af *Handbook of European Union Politics*, der sammenfatter forskningen vedrørende Den Europæiske Union.

Danske Studielegater

– hent ny viden i udlandet

To gange i 2007 uddeler vi 100 legater a 17.000 kr. før skat. For at deltage i lodtrækningen om et Danske Studielegat skal du læse på en SU-berettiget videregående uddannelse i Danmark og have gjort det i mindst to år, være fyldt 20 år, studere i udlandet i mindst tre måneder det kommende semester og kunne dokumentere, at du har søgt optagelse på en udenlandsk uddannelsesinstitution.

Læs mere på www.danskebank.dk/studielegat. Der er ansøgningsfrist den 1. november.

Danske Bank

Den 1. november indtræder dr.phil. **Maria Fabricius Hansen** fra Afdeling for Kunsthistorie i direktionen for Ny Carlsbergfondet, hvor hun vil få en af de indflydelsesrige poster i det danske kunstliv.

I direktionen sidder i allerede endnu en forsker fra Institut for Æstetiske Fag, nemlig professor, dr.phil. Morten Kyndrup fra Afdeling for Æstetik og Kultur. Direktionens formand Hans Edvard Nørregaard-Nielsen er adjungeret professor ved samme institut. Ny Carlsbergfondets formål er at støtte Glyptoteket og andre danske kunstmuseer, fremme studiet af kunst og kunstvidenskab, og i det hele taget at udvikle og tilfredsstille sansen for og trangen til kunst i Danmark. Den årlige legatsum andrager ca. 50 mio. kr.

NOBELGLÆDE I ÅRHUS

Der var stor glæde på Institut for Fysik og Astronomi, da det blev klart, at professor **Gerhard Ertl** fra Fritz-Haber-Institut der Max-Planck-Gesellschaft i Berlin får årets

Nobelpris i kemi. Gerhard Ertl har gennem årene haft tætte bånd til overfladefysikgruppen ved Interdisciplinært Nanoscience Center og instituttet, og i 2003 blev han æresdoktor ved Det Naturvidenskabelige Fakultet i forbindelse med Aarhus Universitets 75-års jubilæum.

Med årets Nobelpris til Gerhard Ertl har tre af de fem æresdoktorer, som universitetet udnævnte ved sit 75-års jubilæum, fået den fornemme pris. Senere samme år gik nobelprisen i økonomi til professor Clive Granger fra University of California, og professor Peter Agre, John Hopkins University, modtog nobelprisen i kemi. De to er æresdoktorer ved henholdsvis Det Samfundsvidenskabelige Fakultet og Det Naturvidenskabelige Fakultet.

Redigeret af Journalkontoret, Den Centrale Administration, Ndr. Ringgade 1, 8000 Århus C, tlf. 8942 1151. Deadline onsdag kl. 12 i ulige uger. Opslag sendes til meddelelser@au.dk
Journalkontoret forbeholder sig ret til at forkorte opslagene i den trykte avis.

Se de fulde opslag på www.au.dk/meddelelser

DOKTORGRADEN

Forsvar
SUN
Med henblik på erhvervelse af doktorgraden i medicin holder 1. reservelæge **Henrik Wiggers**, ph.d., den 9. november 2007 kl. 14.00 et offentligt forsvar med titlen “Chronic ischemic myocardial dysfunction in patients with heart failure”. Forsvaret finder sted i Auditorium 424, Anatomisk Institut, Bygning 1230.

Konferering
SUN
Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet har konfereret den medicinske doktorgrad til reservelæge **Marlene Briciet Lauritsen** for afhandlingen “Interleukin-2 based immunotherapy in patients with metastatic renal cell carcinoma”.

PH.D.-GRADEN

Forsvar
HUM
Med henblik på erhvervelsen af ph.d.-graden i historie forsvarer mag.art. **Anne Grethe Sværke**, Institut for Historie og Områdestudier, sin ph.d.-afhandling “Ny-bygt af gammel Art. Nygotisk herregårdsarkitektur i Danmark 1830-1900”. Forsvaret finder sted fredag den 9. november 2007 kl. 13.00 i Studenternes Hus, Konferencecenteret, Nordre Ringgade 1, bygning 1422, mødelokale 2.

SUN
Med henblik på erhvervelse af ph.d.-graden i medicin holder cand.med. **Anne Toftegaard Funding** den 25. oktober 2007 kl. 15.00 et offentligt forsvar med titlen “p38 MAPK-dependent signalling in skin inflammation – studies of MSK1, MSK2 and MK2”. Forsvaret finder sted i Auditoriet, Dermatologisk afdeling S, Århus Universitetshospital, Århus Sygehus, P. P. Ørumsgade 11.
Tildelinger
SUN
Det Sundhedsvidenskabelige Fakultets Akademiske Råd har tildelt ph.d.-graden i medicin til
Cand.med. **Lars Riber Zebis** for afhandlingen “Feasible, practical and economical evaluation of postoperative prophylaxis with amiodarone for the prevention of atrial fibrillation”.
Cand.scient. **Inge Errebo Agerholm** for afhandlingen “Morphological biomarkers for aneuploidy and embryo quality”.
Cand.med. **Bettina Storgaard Nedergaard** for afhandlingen “Quantitative analyses of the in situ cellular immune response in cervical squamous cell carcinoma”.

Cand.scient. **Brian Dall Schyth** for afhandlingen “The specifics and non-specifics of using small interfering RNAs for targeting of viral genes in a fish model”.
Cand.scient. **Magdalena Niepsuj Jayatissa** for afhandlingen “Pathophysiology of depression and mechanisms of antidepressant treatments; focus on neurogenesis and gene expression in a chronic mild stress animal model of depression”.

Ingeniør **Philippe Lamy** for afhandlingen “Development of statistical methods and computational tools for the analysis of microarray data”.

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultets Akademiske Råd har tildelt ph.d.-graden i sygepleje til cand.cur. **Lisbeth Uhrenfeldt** for afhandlingen “Leadership, job satisfaction and clinical wisdom: A hermeneutic study of charge and ward nurses’ experiences”.

LEGATER

Studenterfonden af 1963
indkalder ansøgninger om økonomisk støtte til faglige, sociale og kulturelle aktiviteter blandt studerende ved Aarhus Universitet. Studenterfonden uddeler mellem 10.000 – 20.000 kr. en gang årligt. Ansøgninger skal være fonden i hænde senest 16. november 2007.

FORSKNINGSSTØTTE

Det Humanistiske Fakultet
Under forudsætning af fornøden bevilling opslås et antal ph.d.-stipendier (5+3 og 4+4) ved Ph.d.-skolen for Humanistisk Videnskab til besættelse pr. 1. februar 2008. Ansøgningsfrist: 15. november 2007 kl. 12.00.
Se www.humaniora.au.dk/nyheder/stipendier/phdstip

Det Samfundsvidenskabelige fakultet (AU)
indkalder ansøgninger til et antal ph.d.-stipendier og kandidatstipendier inden for økonomi og ledelse, jura, statskundskab og psykologi, som er ledige til besættelse pr. 1. september 2007 eller snarest derefter. En komplet oversigt over aktuelle opslag samt opslagenes fulde ordlyd kan ses på www.samfundsvidenskab.au.dk/opslag
Ansøgningsfrist: 15. november 2007 kl. 12.00.

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet
opslår et antal ph.d.-stipendier og fripladser til besættelse pr. 1. februar 2008 eller snarest derefter, samt op til fire turnus-ph.d.-blokke til besættelse pr. 1. august 2008. Endvidere opslår fakultetet et antal MD/Ph.D.-stipendier til besættelse pr. 1. februar 2008 eller snarest derefter.
Ansøgningsfristen er torsdag den 15. november 2007 kl. 12.00. Opslaget i sin fulde ordlyd kan ses på www.health.au.dk/forskeruddannelsen

Korning fond
Der indkaldes ansøgninger med henblik på uddeling-er den 5. februar 2008, hvor den samlede bevilling udgør kr. 1.000.000. Opslag og skema findes på fondens hjemmeside www.korningfonden.dk
Ansøgningsfrist den 3. december 2007.

Graduate School of Health Sciences
At the Graduate School of Health Sciences is offered a 3 year international scholarship. The PhD scholarship is to be filled by 1st February 2008 or as soon as possible thereafter. Application must be submitted on a special form that can be found on the following homepage <http://www.health.au.dk/menu1038-en>
Application must be received no later than 1st November 2007 at 12 noon.

Oticon Fonden
indkalder ansøgninger til fondens ph.d.-stipendier, der har som formål at skabe økonomisk grundlag for et treårigt ph.d.-studieforløb inden for de audiologiske eller tilgrænsende fagområder. Der bevilges to treårige ph.d.-stipendier i 2007, som dækker hele det treårige uddannelsesforløb. Ansøgningsfrist: den 30. november 2007. Se www.oticonfonden.dk

Arbejdsseminar om vejledning ved AU

Onsdag den 15. november 2007, kl. 10-17, Auditorium 1, Teologi

Visualisering af vejledning: hvem er vi og hvad gør vi?"

“Udfordringer i vejledning”. Brainstorm over aktuelle udfordringer i arbejdet med vejledning.

“Personlig portfolio i vejledningen”

Arbejdsseminaret er arrangeret i et samarbejde mellem Enhed for Medicinsk Uddannelse, Center for Undervisningsudvikling, Rådgivnings- og støttecentret, Studieforvaltningen og Studievalg Østjylland.

Tilmelding inden 8. november hos Ulla Rasmussen kultur@hum.au.dk

Arrangementet er gratis, men af hensyn til planlægning ønskes specifik angivelse af om man også ønsker at deltage i fælles middag om aftenen.

Flere oplysninger på www.cfu.au.dk

Standarder og kvalitet i sundhedsvæsenet

23. november 2007, kl. 9.15-16.30,
Lille Auditorium, IT-Huset, Åbogade

Tilmelding senest 2. november 2007

Program og flere oplysninger på sts.imv.au.dk

Master class with Francis Fukuyama

Thursday 16 November 10-12

A rare opportunity to participate in a master class with the renowned Professor Francis Fukuyama is now open to 20-25 Ph.D. students from the social sciences and the humanities.

Francis Fukuyama will visit the University of Aarhus in November in connection with the Match-Points seminar and conference. Professor Fukuyama has agreed to give a special master class with the title “Getting to Denmark”: Challenges to state and democracy in the age of globalisation”.

Professor Fukuyama will give a short presentation, which will be followed by a discussion. Some of the topics covered are: What are the challenges to liberalism in multicultural societies? What does it mean to be a liberal in the 21st century? Will the nation state survive globalisation? Are they important to globalisation? Is a common national identity necessary for state-building?

Students participating in the master class are expected to actively participate in and contribute to the master class by reading Fukuyama’s article *Identity and Migration*. They should also prepare possible questions for the debate.

Admission to the master class will be based on an application in which students must account for their particular interest in attending and the relevance of the class to their Ph.D. project. Applicants from the humanities must submit their application by 1 November to Associate Professor Michael Bøss, engmb@hum.au.dk

WWF/Novozymes Forskningslegat

Baggrund og formål: WWF Verdensnaturfonden og Novozymes har oprettet et forskningslegat, hvis formål er at styrke dansk forskning i verdens biologiske mangfoldighed (biodiversitet) ved at give højt kvalificerede forskere mulighed for at samle teams af studerende om større, samlede forskningsopgaver.

Beskrivelse: Legatet uddeles til en højt kvalificeret forsker (typisk en universitetsansat vejleder), der vil samle en række studerende omkring et feltbaseret projekt inden for et udvalgt emne af relevans for bevarelsen af den globale biodiversitet. Legatet støtter gerne feltstudier og understøttelsen heraf i laboratoriestudier. Budgettet skal dække udgifter til de studerendes indsats (ikke løn til den universitetsansatte), samt specifikke udgifter i forbindelse med felt- og laboratoriestudier.

Tema i 2007:
For dette års uddeling er valgt følgende tema indenfor emnet biodiversitet:
Forvaltning af naturlig biodiversitet og agro-biodiversitet i transformerede landskaber
(For nærmere beskrivelse af temaet henvises til WWF Verdensnaturfondens hjemmeside www.wwf.dk)

Legatet uddeles i 2-4 portioner. Til de udelte legatportioner er der en samlet ramme på 300.000 kr.

Ansøgningsfrist:
Legatet uddeles kun én gang om året, hvor de indkomne ansøgninger vurderes samlet med henblik på uddeling.
Endelig behandling i Videnskabeligt Udvalg 11. december 2007, hvorefter alle ansøgerne vil modtage besked umiddelbart efter.
Ansøgningsfristen er **20. november 2007** og ansøgning indsendes på et særligt udarbejdet skema, som kan hentes på vores hjemmeside www.wwf.dk . Almindelig papirudgave fås ved at henvende sig til Bodil Pedersen – wwf@wwf.dk

WWF Verdensnaturfonden
Ryesgade 3 F
2200 København N
Tlf. 35 36 36 35
Email: wwf@wwf.dk

Nærmere oplysninger om legatet kan desuden fås ved at kontakte Tommy Dybbro, WWF Verdensnaturfonden.

MUSEOLOGI

Mandag 22.
KL. 14.15-16. UDSILLING TIL DEBAT
Er det lykkedes at forene fagvidenskab, anvendt naturvidenskab og kulturvidenskab i udstillingen *Ægløsninger* på Steno Museet? Aud. G 1, bygning 1532. Arr.: Steno Instituttet.

HISTORIE

KL. 19.30. DEN DYNAMISKE MIDDELALDER
Professor, dr.phil. Brian Patrick McGuire om dansk og europæisk identitet. Kr. 25 for ikke-medlemmer. Richard Mortensen-Stuen, Studenternes Hus. Arr.: Historia.

MILJØ-FORSKNING

Tirsdag 23.
KL. 14. NERI SEMINAR
Dr. Annika Jahnke, ITM, Stockholm University, on Polyfluorinated Alkyl Substances (PFAS) in the Marine Atmosphere. Pavillonon, Fredriksborgvej 399, Roskilde. Host: Danmarks Miljøundersøgelser.

GET-TOGETHER

KL. 19. INTERNATIONAL NIGHT
Meet Danish and foreign students. pAKHUSET, Nordhavns­gade 1. Arr.: sTUDENTERHUS ÅRHUS.

IC

Onsdag 24.
KL. 10-12. INTERNATIONAL CLUB
Guided tour of the Greenhouses, University of Aarhus, by the keeper, Associated Professor Anders Barfod. Meet at the Greenhouses, Møl­le­vejen 10.

BATMAN & FILOSOFFEN

KL. 12-14. THE DARK KNIGHT REFLECTS
– om Batman, filosofi og populærkultur. Ph.d.-stipendiat Carsten Fogh Nielsen om at bruge populærkultur til at diskutere filosofi. Er den voksende filosofiske interesse for populærkultur en form for akademisk prostitution? Lok. 226, bygn 1461, Nobelparken. Arr.: Filosofisk Studenter-Kollokvium.

MEDIER

KL. 14.15. GLOBAL TV, FILM AND MUSIC: CONVERGENCES AND DIFFERENCES
Professor of Communication Joseph Straubhaar, University of Texas, on national patterns in film, music and television production. Det Store Auditorium, IT-huset, Åbogade. Arr.: Informations- og Medievidenskab.

ARKÆOLOGI

KL. 14.15.-16. CREATING THE MODERN GLOBAL WORLD
Onsdagsseminar med Visiting Professor Chris Gosden. Aud. 5, Moesgård. Arr.: Afd. for Middelalder- og Renæssancearkæologi.

TABU

KL. 19. ENSOMHED – ET SAMFUNDSMÆSSIGT PROBLEM
Ensomhed er et tabu, som de færreste kan eller tør sige noget om. Socialpsykologen Torben Bechman Jensen vil gerne afdramatisere fænomenet og gøre opmærksom på dets almene karakter affødt af vores livsførelse. Handelshøjskolen, Fuglesangs Allé 4. Arr.: Studentermenigheden.

EKSPRES-EKSPERT

KL. 19-21. BLUFF-GUIDE OM MELLE­MØSTEN
En af Danmarks førende mellemøstekspertes Peter Seeberg, Center for Mellemøststudier på Syddansk Universitet, sætter perspektiv på konflikterne i Mellemøsten. vEJERBODEN, Nordhavns­gade 1. Arr.: sTUDENTERHUS ÅRHUS.

SPROG

Torsdag 25.
KL. 12.-16.30. TOTALITÆR KUNST OG JØDESTEREOTYPIER
Seminar med Mikkel Bolt Rasmussen om totalitær kunst og Sofie Lene Bak om jødestereotyper. Lok 620, bygning 1483. Arr.: Lis Norup, Nordisk Institut.

ÆSTETIK

Fredag 26.
KL. 9-15. KUNST- OG KULTURFAGENES STATUS OG UDVIKLINGSPERSPEKTIVER
Afdeling for Æstetik og Kultur afholder jubilæumsseminar i anledning af sit 25-års jubilæum med deltagelse af Mette Sandby (KU), Arnfinn Bø-Rygg (Universitetet i Oslo), Anne Scott Sørensen (SDU), Stefan Hermann (Arken), Carsten Thau (Det Kongelige Danske Kunstakademis Arkitekt­skole) og Morten Kyndrup (AU). KaserneScenen, Langelands­gade.

GLOBALISERING

KL. 13-15. HOW NEW IS GLOBALISATION?
Resarch Seminar with Prof. Chris Gosden, Oxford University. Mødelokale 1, Stakladen. Host: Research Focus Area “Globalisation”.

BIO-INFORMATIK

KL. 14.15. BREAKING THE WAVES
Simon Tavaré, University of Cambridge, on statistical problems in copy number detection. Auditorium D4, Dept. of Mathematical Sciences. www.birch.au.dk. Host: Bioinformatics Research Center.

MEDICIN

KL. 14. TILTRÆDELSESFØRELÆSNING
Adjungeret professor i reproduktionstoksikologi, seniorforsker, civilingeniør, dr.med. Claus Yding Andersen holder tiltrædelsesforelæsnin­gen “I starten var reproduktion”. Auditorium 424, Anatomisk Institut, (byg. 1231). Arr.: Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet.

STJERNE-HIMLEN

KL. 20 OG 21.30. FULDMÅNEAFTEN
Om ægyptiske himmelmyter med musik under Cheops stjernehim­mel. Kr. 60. Billetbestilling på 8942 3975. Steno Museet, Universitetsparken.

MILJØ-FORSKNING

Mandag 29.
KL. 14. NERI SEMINAR
Dr. Beate Escher, Eawag, Dübendorf, on Mode-of-action Based Ecotoxicological Hazard and Risk Assessment and Dr. Jung-Hwan Kwon, Eawag, Dübendorf, on A Modified Parallel Artificial Membrane Permeability Assay for Evaluating Bioconcentration and Metabolism of Highly Hydrophobic Chemicals in Fish. Pavillonon, Fredriksborgvej 399, Roskilde. Host: Danmarks Miljøundersøgelser.

BYEN & BJERGET

KL. 14.15. AU’S STRATEGIER OG PLANER FOR VIDENSPREDNING
Prorektor Mette Bock, Aarhus Universitet, om universitetets rolle i kommunikation af viden. Aud. G 1, bygning 1532. Arr.: Steno Instituttet.

DEBATBAR

KL. 15-18. POLITIKERE BAG BAREN
Mød lokale folketingsmedlemmer over en velskænket fadøl eller en stærk politisk cocktail. pAKHUSET, Nordhavns­gade 1. Arr.: sTUDENTERHUS ÅRHUS.

TEOLOGI

Tirsdag 30.
KL. 16.15. EN PROFETISK RØST I TIDEN
Frikirkepræst Martin Bergsøe om forfatteren Johannes Jørgensen, der konverterede til katolicismen og med sine helgenbiografier blev en af de mest oversatte og berømmede danske forfattere. Aud. 2, Det Teologiske Fakultet. Arr.: Teologisk Forening.

GET-TOGETHER

KL. 19. INTERNATIONAL NIGHT
Meet Danish and foreign students. Nordhavns­gade 1, sTUDENTERHUS ÅRHUS.

IC

Onsdag 31.
KL. 10. INTERNATIONAL CLUB
How can we help develop university teaching? by Professor Hanne Leth Andersen. Faculty Club, Building 1421, 1st Floor, Fredrik Nielsens Vej.

PÆDAGOGIK

KL. 12.15. LÆRING I TANDEM
Harald Pors om et alternativ i sprogfærdighedsundervisningen. Nobelparken, bygn. 1463, lok. 416. Arr.: Institut for Sprog, Litteratur og Kultur.

ARKÆOLOGI

KL. 14.15. NYT OM 1100-ÅRENES RIBE
Museumsinspektør Morten Søvsø, Den antikvariske Samling, Ribe. Aud. 5, Moesgård. Arr.: Afd. for Middelalder- og Renæssancearkæologi.

BUSINESS

Torsdag 1.
KL. 14-16. BANKDRIFT I EN OMSKIFTELIG VERDEN
Direktør Peter Straarup, Danske Bank, i fore­dragsrækken med danske topledere. Grundfos Auditoriet (M3), Handelshøjskolen, Fuglesangs Allé 4. Gratis, men tilmelding på www.studenterlauget.dk. Arr.: Handelshøjskolen og Studenterlauget.

ÆSTETIK

KL. 14.15. EVENTNESS SOM ÆSTETISK KATEGORI
Professor i Teatervetenskap Willmar Sauter, Stockholms Universitet, om at betragte sceniske kunstarter som hændelser (events), der også inkluderer publikum. Lok. 124, bygn. 1584, Langelands­gade 139. Arr.: Fællesæstetisk Forskergruppe og Akademiet for Æstetikfaglig Forskeruddannelse.

BIO-INFORMATIK

KL. 14.15. INCORPORATING REALISM IN POPULATION DYNAMICS MODELLING
Chris J. Topping, The National Environmental Research Institute, on agent-based models. Building 1090, Høgh-Guldb­ergs Gade. www.birc.au.dk. Host: Bioinformatics Research Center.

LINGVISTIK

Fredag 2.
KL. 10-12. DATASESSION OM INTERAKTIONSDATA
Åben workshop for forskere og andre interaktionsinteresserede. Vi analyserer sammen optagelser og udskrifter af autentisk interaktion. Henvendelse til Jakob Steensig, Lingvistik (linjs@hum.au.dk). Lok. 431, bygn. 1412. Arr.: RIWEL (Research collaboration on Interaction in the Workplace and in Everyday Life).

MELLE­MØSTEN

Mandag 5.
KL. 14.15. POLITISKE REFORMER I DEN ARABISKE VERDEN
Foredrag med dr.phil. Jakob Skovgaard-Petersen, der er direktør for Det Dansk-Egyptiske Dialoginstitut i Cairo. Aud. 1, Det Teologiske Fakultet. Arr.: Religionsvidenskabelig Forening.

MUSIK-HISTORIE

KL. 19-21. THE LONG AND WINDING ROAD
I aftenens læseloge fortæller Beatles-eksperten Karsten Jørgensen historien om de fantastiske fire fra Liverpool og krydrer sit foredrag med musikalske indslag. Nordhavns­gade 1. Arr.: sTUDENTERHUS ÅRHUS.

TEOLOGI

Tirsdag 6.
KL. 9-17. MELLE­M SKABELSE OG GENLØSNING
Jubilæumsseminar i anledning af prof., dr.theol. Regin Prenters 100-års fødselsdag. Se program på www.teo.au.dk. Auditorium 2, bygning 1441. Arr.: Det Teologiske Fakultet.

HISTORIE

KL. 19.30. STATSPATRIOTISME I DEN DANSKE STAT
Ph.d.-stipendiat Rasmus Glenthøj om gryende national identitet i den danske stat i begyndelsen af det 19. århundrede, hvor staten var et kludetæppe af folkeslag med vidt forskellige traditioner og sprog. Kr. 25 for ikke-medlemmer. Richard Mortensen-Stuen, Studenternes Hus. Arr.: Historia.

IC

Onsdag 7.
KL. 10. INTERNATIONAL CLUB
Associate Professor Vibeke Lehmann Nielsen on the network fraU (female researchers at AU). Faculty Club, Building 1421, 1st Floor, Fredrik Nielsens Vej.

MEDIER

KL. 14.15. NYE MEDIER – NYE METODER?
Professor, dr.phil. Klaus Bruhn Jensen om analyse af nye medier og et forslag om “Mediernes idéhistorie”. Det Store Auditorium, IT-huset, Åbogade. Arr.: Informations- og Medievidenskab.

ARKÆOLOGI

KL. 14.15. STATUS OG KULTUREL IDENTITET I DET NORRØNE GRØNLAND
Ph.d.-stipendiat Mogens Skaanin­g Høegsberg, Afd. for Middelalder- og Renæssancearkæologi. Aud. 5, Moesgård. Arr.: Afd. for Middelalder- og Renæssancearkæologi.

POLITIK

KL. 16-18. PUTINS RUSLAND – PARADOKSERNES RUSLAND
Lektor Mette Skak om den aktuelle indenrigs- og udenrigspolitiske situation. Aud. A1, bygn. 1333, Statskundskab. Arr.: Dansk Russisk Forening.

DEBAT

KL. 19-21. KLIMAAFTEN
Forskere, erhvervsfolk og politikere debatterer klimaforandringerne og deres konsekvenser både nationalt og internationalt. Nordhavns­gade 1. Arr.: sTUDENTERHUS ÅRHUS.

ÆSTETIK

Torsdag 8.
KL. 14.15. DEPENDENT PARTICIPATION
Janet Kraynak, Assistant Professor at New School University, New York, on installation and performance pieces – from confrontation to benign neglect. Lok. 124, bygn. 1584, Langelands­gade 139. Arr.: Fællesæstetisk Forskergruppe og Akademiet for Æstetikfaglig Forskeruddannelse.

TEOLOGI

Fredag den 9.
KL. 9-16. POESITEORI
Tværfagligt symposium om poesi og teologi. Se program på www.teo.au.dk. Aud. 1, Det Teologiske Fakultet. Arr.: Fokusområdet “Religion som normsætter”.

ARKITEKTUR-HISTORIE

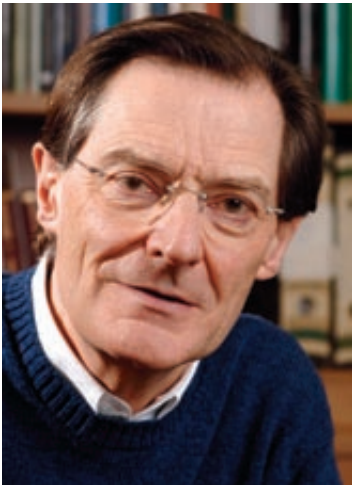
KL. 10. PH.D.-DAG
I forbindelse med mag.art. Anne Grethe Sværkes forsvaret af ph.d.-afhandlingen “Nybyggt af gammel Art” om nygotisk herregårdsarkitektur i Danmark 1830-1900 afholdes to gæsteforelæsninger. Kl. 10 forelæser professor Arne Bugge Amundsen, Universitetet i Oslo, om “Norske herregårde i 1800-tallet”. Kl. 11 behandler seniorforsker Ulla Kjær fra Nationalmuseet dansk herregårdsarkitektur i nyklassicismens tid i forelæsnin­gen “Livsstil og byggeskik”. Ph.d.-forsvaret begynder kl. 13. Mødelokale 2, Konferencecenteret, Studenternes Hus. Arr.: Historisk Afdeling.

POLITIK

KL. 14.15. TILTRÆDELSESFØRELÆSNING
I anledning af sin udnævnelse til professor i statskundskab holder Peter Munk Christiansen forelæsnin­gen “Hvorfor fik vi egentlig kommunalreformen? Aktører, institutioner og reformlogik”. Auditorium A I, bygning 1333. Arr.: Institut for Statskundskab.

TOPPROFESSOR ER ÅRETS SLØKFORELÆSER

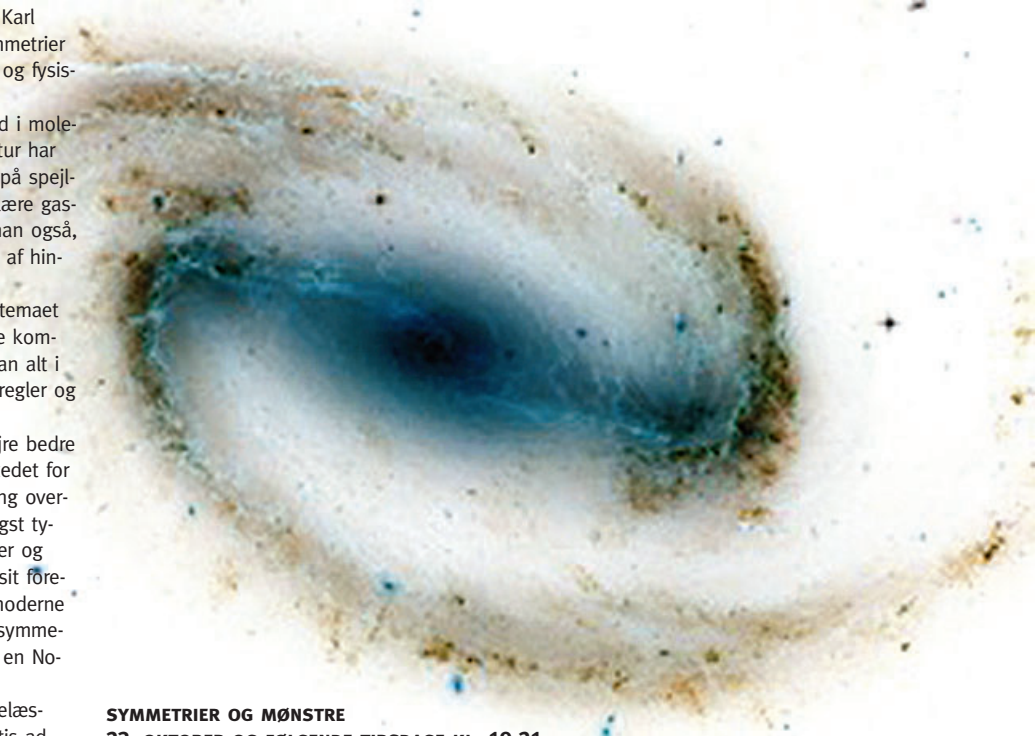
Et af de helt store navne blandt idéhistorikere kommer til Århus for at holde årets Sløkforelæsning, som er indstiftet til minde om Johannes Sløk (1916-2001), der var den første professor i Idéhistorie ved Aarhus Universitet. Professor Quentin Skinner fra University of Cambridge har med talrige bøger og banebrydende artikler siden slutningen af 1960'erne sat et afgørende præg på politisk historie, intellektuel historie og moderne historiografi og har en imponerende akademisk karriere bag sig. Den tog fart, da han som 22-årig blev udnævnt som fellow på Christ's College, Cambridge. Siden har han modtaget et væld af akademiske hædersbevisninger, og i 1978 blev han Professor of Political Science. I 1997 udnævnte Dronning Elizabeth II ham til Regius Professor of Modern History på University of Cambridge, hvor han også har været Pro-Vice-Chancellor (prorektor). Alle er velkomne til forelæsningen, hvor Quentin Skinner stiller spørgsmålet "How many concepts of Liberty?". Efterfølgende er Afdeling for Idéhistorie vært ved en reception til ære for årets Sløkforelæser.

SLØKFORELÆSNING, 26. OKTOBER KL. 14,TEOLOGISK AUD. 1

NATURENS SYMMETRI

Med smagsprøver og dufte lægger kemiprofessor Karl Anker Jørgensen ud i foredragsrækken om de symmetrier og mønstre, som er centrale for at forstå naturen og fysiske fænomener. Karl Anker Jørgensen guider den første aften ind i molekylernes verden, og fortæller hvordan deres struktur har indflydelse på smag og duft. Der er smagsprøver på spejlvendte molekyler og naturligvis også den molekylære gastronomi. Og i tråd med efterårets tema fortæller han også, hvordan molekyler kan optræde som spejlbilleder af hinanden. Ugen efter er symmetri og netværk i biologien temaet for lektor Jens Mogens Olesens foredrag, der både kommer omkring stress, symmetriske heste, og hvordan alt i naturen er bygget op på grundlag af små simple regler og fænomener, der gentages om og om igen. Hvad sker der, hvis tiden kører baglæns? Er højre bedre end venstre? Hvorfor er universet lavet af stof i stedet for antistof? Findes der et anti-univers? Hvorfor har ting overhovedet masse? Det er ifølge lektor Jeffrey S. Hangst typiske spørgsmål, når fysikere diskuterer symmetrier og universets fundamentale egenskaber. Han tager i sit foredrag fat på såkaldte fundamentale symmetrier i moderne fysik. Det er bl.a. historien om, hvordan brud på symmetrier førte til en dybere forståelse af naturen – og en Nobelpris. Det Naturvidenskabelige Fakultet arrangerer forelæsninger, som afvikles over fem tirsdage. Der er gratis adgang til foredragene, som gennem de seneste år er blevet en gedigen publikumssucces.

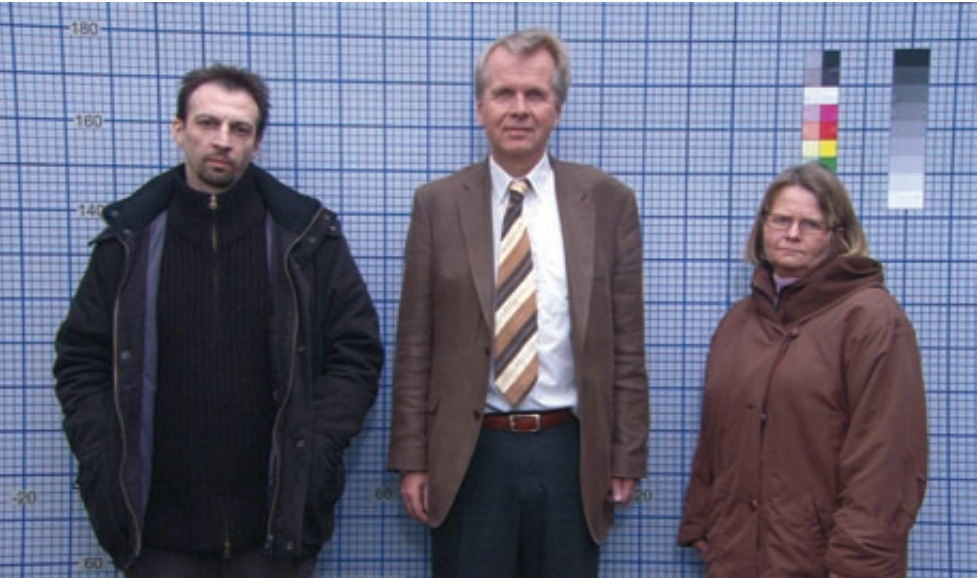

SYMMETRIER OG MØNSTRE
23. OKTOBER OG FØLGENDE TIRSDAGE KL. 19-21
SØAUDITORIERNE, WILHELM MEYERS ALLÉ
WWW.NAT.AU.DK/ARRANGEMENTER

BILLEDER AF DANMARK

Danmarksfilm er siden Poul Henningsens klassiker *Danmark* fra 1935 næsten blevet en filmgenre for sig. Klaus Rifbjerg, Jørgen Leth og andre kunstnere har siden brugt mediet til at gå i clinch med det nationale, og som den seneste har Max Kestner i år givet sit bud på en filmisk samtidsdiagnose af Danmark i filmen *Verden i Danmark*. Den og Pablo Llambias' *DK – Filmen med Danmark* fra 1993 kan man se på et offentligt seminar, som forskningssatsningen "Norden i Verden" afvikler. Her fortæller begge instruktører også om deres overvejelser bag filmene og det at skabe en Danmarksfilm. BILLEDER AF DANMARK, 23. OKTOBER KL. 14-17 PSYKOLOGISK AUDITORIUM, NOBELPARKEN

Og der er mere Danmark på lærredet ugen efter, når Informations- og Medievidenskab viser den 56 minutter lange dokumentarfilm *Mit Danmark*, som er et dansk-arabisk projekt udsprunget af Muhammedkrisen og den efterfølgende voldsomme polarisering. Filmmagerne Janus Billeskov Jansen og Signe Byrge Sørensen, Final Cut Productions, indbød ti anerkendte, danske filminstruktører til at samarbejde med ti danskere med arabiske rødder for at sætte fokus på dialogen og stille spørgsmålet: Hvem er jeg i den andens øjne, og hvem er den anden i mine øjne? Filmen er produceret i samarbejde med dansk og arabisk tv. Signe Byrge Sørensen fortæller om processen bag filmen og samarbejdet med Al Arabiya i forbindelse med produktion og distribution af filmen. MIT DANMARK, 31. OKTOBER KL. 14.15 DET STORE AUDITORIUM, IT-HUSET, ÅBOGADE

Tre danskere i Max Kestners samtidsdiagnose af Danmark i filmen Verden i Danmark, som vises på seminaret "Billeder af Danmark".

POLITISK SAMTIDSKUNST

Installationen *Snövit och sanningens vansinne* fik i vinteren 2004 stor medieomtale, da en israelsk ambassadør gik til angreb på det i Stockholm, hvor det var udstillet på Historiska muséet. Værket bragte ambassadørens blod i kog, fordi sejlbåden i det blodfarvede vand og portrættet af en palæstinensisk selvmordsbomber på sejlet efter hans mening rummede et antisemitiske budskab. Det svensk-israelske par Gunilla Skjöld-Feiler og Dror Feiler var kunstnerne bag værket, og nu kan man på Nordisk Institut få deres udlægning af begivenheden og høre, hvad de mener om præmisserne for aktuel politisk samtidskunst på en global arena.

7. NOVEMBER KL. 13-16
NORDISK INSTITUT
NOBELPARKEN
BYGN. 1467, LOK. 216

TILBLIVELSER

Hvordan bliver ting til? Det spørgsmål bliver vendt og drejet på et tværfagligt seminar om tilblivelse, som forskningsnetværket "Kunst, natur og teknologi" har taget initiativ til. Netværket er en del af fokusområdet "Videnssamfundet". I moderniteten har vi vænnet os til, at naturlige, teknologiske og kunstneriske frembringelse er vidt forskellige processer. De grænser er det med computere og bioteknologien blevet sværere at opretholde. Seminaret vil undersøge om det så betyder en oprioritering af organiske paradigmer eller tværtimod en gennemgribende konstruktivisme – eller måske noget helt tredje? En række forskere kaster et kulturhistorisk blik på genesens mange udlægninger og foretager sammenligninger mellem billedkunst, biologi, litteratur, musik, filosofi, computervidenskab og medicin. Emnerne omfatter bl.a. kroppens og sygdommens genese, kunstens genese mellem tilfældighed og program, grotesker i renæssancen og genesebegrebet mellem natur og konstruktion.

GENESE – SEMINAR OM TILBLIVELSE I KUNST, NATUR OG TEKNOLOGI
12. NOVEMBER, KL. 9.15-16.30
STENO MUSEETS PLANETARIUM
UNIVERSITETSPARKEN

TVÆRFAGLIG GIS-DAG

Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet markerer den årlige internationale promotionsdag for geografiske informationssystemer (GIS), der bl.a. bruges til at dække geografiske sammenhænge og opbygge ny viden. Teknologien er i brug inden for en lang række fag fra arkæologi over klimaforskning til geologi og datalogi, så det er et vidtspændende tværfagligt program, fakultetet kan præsentere, når det for første gang holder GIS-dag på Aarhus Universitet og demonstrerer nogle af teknologiens anvendelsesområder. Her fortæller forskere også om samarbejdsprojekter, der trækker på det effektive værktøj, som gør det nemt at præsentere resultater og ideer og bl.a. bruges til at fremstille kvalitetskort og skabe interaktive præsentationer. GIS-dagen blev sidste år markeret i over 80 lande. INTERNATIONAL GIS-DAG 13. NOVEMBER 10-?? SØAUDITORIERNE UNIVERSTETSPARKEN TILMELDING PÅ WWW.DJFGEO.DK/GISDAG

Den ikke så noble NOBELPRIS

Årets priser for excentrisk forskning er netop blevet uddelt.

IG-NOBEL

Hvert år i begyndelsen af oktober sidder forskere verden over og venter på, om det mon er deres tur til at få et opkald fra nobelkomiteen i Stockholm. Den amerikanske sabelsluger Dan Meyer havde nu ikke forventet, at han var med i årets opløb om prisen i medicin, så hans overraskelse var nogenlunde på størrelse med hans største krumsabel, da nobelkomiteen ringede – IG-nobelkomiteen. Meyer og hans radiologven Brian Witcombe havde vundet prisen i medicin for deres gennemborende medicinske rapport "Sword Swallowing and Its Side Effects" udgivet i *British Medical Journal*.

Ømme halse

Skulle enkelte af Bagsidens læsere endnu ikke have hørt om The IG Nobel Prizes, er det en række videnskabelige priser, der hvert år uddeles som en pendant til de rigtige nobelpriser hinsidan. Priserne uddeles til forskere og andre driftige folk, der har markeret sig med sære opfindelser og kuriøse forskning, og i år var det 17. gang, de blev uddelt i Harvard's Sanders Theatre – som vanligt under overværelse af flere vindere af den rigtige nobelpris.

"Det er jo helt vildt at stå her foran fem nobelprisvindere og hundreder af professorer og videnskabsfolk," nåede Dan Meyer lige at sige i sin takketale, inden han bogstavelig talt gik til stålet og slutte en blankpoleret sabel helt ned til det blå skaft.

Man må håbe, at klapsalverne ikke forstyrrede ham for meget, for ifølge hans egen og Brian Witcombes undersøgelse af 110 sabelslugere i 16 lande opstår der nogle gange komplikationer, når sabelslugere af den ene eller anden grund bliver forstyrret i deres "halsbrækkende" akt. Ømme halse er også et udbredt problem hos især urutinerede sabelslugere og hos sabelslugere, der lige tager et ekstra stålblad ned i halsen for at tjene en skilling mere. Mange sabelslugere har i øvrigt svært ved at blive forsikret, viser Meyers og Witcombes rapport.

Undersøgelsen kaster desværre ikke lys over, hvorfor i alverden sabelslugere egentlig propper genstande i halsen, det aldrig har været naturens hensigt skulle være der, så det må afvente yderligere frontlinjeforskning.

Vanilje fra en kokasse

Årets pris i kemi tilfaldt japaneren Mayu Yamamoto, hvis navn man bør huske, næste gang man nyder en vaniljeis. Fru Yamamoto har nemlig påvist, at man kan udvinde stoffet vanillin, der er hovedingrediensen i vanilje, af afføring fra mange planteædere. Det går fint med alt fra køer og geder til heste. Ja, selv pandabjørne kan bruges. Til gengæld er det komplet umuligt at få vanilje ud af en tiger, viser Yamamotos forskning.

Syntetisk vanillin udvundet af dyreafføring er fuldkommen identisk med ægte vanilje og langt billigere, men det er endnu ikke lykkedes Yamamoto at finde et firma, der vil udnytte hendes opdagelse. Ved uddelingen af IG-nobelpriserne sørgede Toscanini's Ice Cream, den fineste italienske ismager i Cambridge, dog for, at alle gæster fik is med ismagerens

nye smagsvariant
– Yum-a-Moto
Vanilla Twist. Om

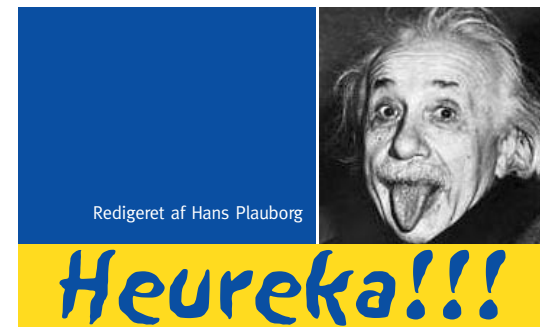
den var lavet med vanillin fra en kokasse, ville forretningen dog ikke ud med.

"Vi bruger kun de allerbedste ingredienser," lød meldingen.

Viagra mod jetlag

Endelig modtog et argentinsk forskerhold prisen i luftfart for deres højest interessante opdagelse, at jetlag hos hamstere kan lindres med Viagra. Argentinernes forskning virker dog noget ufuldendt. Således beskriver deres artikel ikke, om hamsterne fløj på økonomi-, business- eller måske snarere cargo-klasse, og eventuelle erektile bivirkninger har de argentinske forskere heller ikke kommenteret. Men det var altså alligevel nok til at snuppe en IG-nobelpris.

Hans Plauborg / hhp@adm.au.dk

Bevist: Løgnere undgår øjenkontakt

En tværkontinental forskergruppe kaldet The Global Deception Research Team har nu fundet det første globale bevis på, hvad de fleste anede i forvejen: Man kan se på folk, når de lyver. Og det ligegyldigt om de kommer fra Burkina Faso eller de norske fjelde. Folk udviser de samme træk, når de fyrer en løgn af.

Den verdensomspændende gruppe har stillet folk i 75 lande ti simple spørgsmål om løgnere, og resultaterne bekræfter alle stereotyperne. Folk skifter kropsholdning, når de går på kompromis med sandheden. De kradser gerne lidt ved sig selv, og deres ord bliver mere usammenhængende. Og vigtigst af alt: De undgår øjenkontakt. The Global Deception Research Team citerer i deres artikel i *Journal of Cross-Cultural Psychology* 32 tidligere studier om løgnens anatomi, der alle bekræfter den manglende øjenkontakt i løgnens øjeblik. Nu er det så altså blot bevist, at det gælder i hele verden. The Global Deception Research Team stiller desværre ikke det oplagte spørgsmål, nemlig om folk, der svarer på spørgeskemaer om løgnere, selv lyver.

Peanuts kan forvandles til diamanter

Ikke alt, der skinner, er guld, siger man. Til gengæld kan noget, der skinner så lidt som en saltet jordnød, godt være den rene diamant.

Forskere fra Edinburgh University har nemlig udviklet en metode, der kan forvandle jordnøddesmør til diamanter. Det kræver blot, at man maser jordnøddesmørret med spidsen af to diamanter, så der skabes en "stillethælseseffekt".

Inden man styrter hen i smykkeskrinet efter sin kones diamantrørering, skal det tilføjes, at der kræves et tryk i underkanten af fem millioner atmosfærer – et tryk langt højere end i jordens indre.

Forklaringen er kort fortalt, at jordnøddesmør indeholder en del kulstof, og diamanter er som bekendt et mineral, der består af 100 procent kulstof. Mange materialer vil ændre fuldstændig karakter og forvandle sig til andre materialer, når de udsættes for et gigantisk tryk. For eksempel vil brint blive metallisk ved et tryk på fem millioner atmosfærer.

Den nye metode vil næppe komme smykkebranchen til gavn, men lederen af den skotske forskergruppe, dr. Colin Pulham siger, at højtryksfysik kan få stor betydning for eksempelvis den farmaceutiske branche.

– Hvis vi forstår et lægemiddels struktur og egenskaber under tryk, kan det lede til udviklingen af medicin, som er bedre tilpasset et varmt klima, men også til nye former for medicin, siger Colin Pulham.

